

ODJECI

IZ ŽIVOTA PROVINCIJE PRESVETOG SRCA ISUSOVA
Školskih sestara franjevnika - SPLIT, Lovret

God. 2011./XLI.

Br. 3/162

SADRŽAJ

RIJEČ PROVINCIJALNE PREDSTOJNICE.....	3
PORUKA SV. OCA “Kao što mene posla Otac i na šaljem vas” (Iv 20,21)	4
IZ GENERALATA Zahvala s. Natalije Palac	6
Obavijest o imenovanju vrhovne tajnice i ekonome	7
IZ PROVINCIJALATA Trajni odgoj – seminari 2011.	8
Mjesečne duhovne obnove i odgojno-obrazovni sastanci	9
Sa sjednica Provincijalnoga vijeća	13
Obavijesti.....	14
ZBIVANJA I OSVRTI Hodočašće u Asiz	17
Duhovna obnova uz 25. obljetnicu redovničkoga života	18
Preobraženje Gospodinovo u Sigurati	19

Sastanak pročelnica provincijskih vijeća	20
Moje doživotno <i>da</i>	21
Uz jubileje redovničkoga života	24
JEKA IZ AFRIKE	
Nada u Bibliji i nada u našem životu	33
Priprema za doživotne zavjete.....	34
NAŠI POKOJNICI	
Sestre naše Družbe	36
Rodbina sestara.....	36
S. M. Dionizija Luca Balajić	37
S. M. Vjera Ana Prcela.....	39
Zahvale	41
PRILOZI	
Zajedno	41

Izdaje:

Provincijalat Provincije Presvetoga Srca Isusova školskih sestara franjevaka Krista Kralja
21000 Split, Lovretska 9

Uređuje: s. Marija Petra Vučemilo

tel. 021/ 319-805; faks 021/ 319-358
e-mail: skolske-sestre-franjevke@st.htnet.hr
skype: skolskesestreLovret
www.skolske-sestre-franjevke.hr

RIJEČ PROVINCIJALNE PRDSTOJNICE

Drage sestre!

U povijesti općenito kao i u životu svake od nas postoje mali, beznačajni događaji, a uz njih i oni vrijedni spomena, koji se pamte i prenose generacijama iza nas. Jedni i drugi tkaju vez života koji na posljetku stavljamo pred Stvoritelja. Najvrjedniji dar koji mu možemo predati, iz dana u dan predavati, do potpunoga sjedinjenja s Onim za koga živimo, jesmo mi sami.

Događaji u našoj domovinskoj Crkvi i našoj Zajednici u zadnje vrijeme obilježeni su svjedočanstvima velikodušnoga sebedarja za bližnje i bezrezervnoga predanja Bogu, sve do krajnjih granica života – do smrti, mučeništva.

Tako smo na Udbini slavili spomen na žrtve Domovinskoga rata. U molitvi i zahvalnosti mislili smo na one koji su dali svoj život za živote mnogih. Proslavili smo i beatifikaciju pet sestara Družbe kćeri Božje ljubavi koje su svoju ljubav prema Bogu i bratu čovjeku okrunile mučeništvom. Ovaj čin hrabrosti ili "ludosti križa" (usp. 1 Kor 1,18), zasigurno je prema nekima trebao biti izbrisan iz pamćenja povijesti. Međutim, to se nije dogodilo. Dan stradanja i žrtva Drinskih mučenica nisu pali u zaborav. Štoviše, svjedoče nam da se povijest koja se piše s Bogom, jer je pisana jezikom ljubavi, neprestano se obnavlja, oživljuje, posadašnjuje. U tom smislu može se reći da je ubrajanje Drinskih mučenica među blažene potvrda Kristove nepodijeljene ljubavi prema čovjeku današnjega vremena, kojom želi zahvatiti sve ljude bez obzira na društvene, kulturne, vjerske i ine razlike.

Dok sam se kretala Sarajevom u 'rijeci' vjernika prema Olimpijskom centru, mjestu slavlja proglašenja blaženima Drinskih mučenica, zamjetljivo miješanje različitosti i kultura snažilo je moju svijest o jedinstvu svega stvorenoga sa Stvoriteljem. Duh toga jedinstva ponukao me razmišljati o povorci koja je nosila umirućega Franju, brata svih stvorenja, prema Porcijunkuli. Kako li je bila mala u odnosu na ovu, a kako li je sada velebna. Ta povorka za i sa Franjom prema Kristu, do naših dana nije stala i još se uvijek kreće. Ništa čudno. Jučer i danas i sutra, i uvijek će biti onih koji idu za svjedocima Života. Neki su, kao i mnoge naše sestre, a samo prošli mjesec dvije, prešli s onu stranu života. Vjerujemo, da su primile nagradu za svoja dobra djela te da su u punom sjedinjenju s onim za koga su živjele i s kim su svoj redovnički život tkale više od šezdeset godina.

Na svetkovinu Sv. Franje u zajednici ćemo sa dvanaest jubilatkinja slaviti 70., 60., 50. i 25. obljetnicu redovničkog života. Koje li prilike za svjedočenje i njegovanje našega zajedništva! Dobro je da u radosti jubileja slavimo lijepu stranu redovničkog života, ali još je bolje od toga što si međusobno posvješćujemo da je put do prave radosti dug i zahtijevan, vrijedan truda i muke.

Trenutci zajedništva i slavlja neka nam budu poticaj da ulažemo u svoju zajednicu najbolji dio sebe, svoje sposobnosti i mogućnosti tako da nas "Bog učini dostojnima poziva i snažno dovede do punine svako [naše] nastojanje oko dobra (...) da se *proslavi ime* Gospodina našega Isusa" (2Sol 1,11-12).

U ovim mislima, drage sestre, čestitam svakoj osobno i svima skupa blagdan našega nebeskoga zaštitnika sv. Oca Franje.

s. Leonka Bošnjak Čovo

PORUKA SV. OCA

"KAO ŠTO MENE POSLA OTAC I JA ŠALJEM VAS" (Iv 20,21)

Poruka za Svjetski misijski dan 2011.

Prigodom Jubileja dvijetisućite sluga Božji Ivan Pavao II., na početku novog tisućljeća kršćanske ere, snažno je potvrdio nužnost obnovljenog zauzimanja da se svima donese navještaj evanđelja "istim oduševljenjem koje je bilo vlastito kršćanima prvoga sata" (Apostolsko pismo Novo millennio ineunte, 58). To je najdragocjenija služba koju Crkva može dati čovječanstvu i svakom pojedincu koji traži duboke razloge da živi u punini vlastiti život. Zato taj isti poziv odjekuje svake godine u proslavi Svjetskog misijskog dana. Neprestano naviještanje evanđelja, naime, oživljuje i Crkvu, njezin žar, njezin apostolski duh, obnavlja njezine pastoralne metode da bi bile sve prikladnije novim prilikama – također onima koje zahtijevaju novu evangelizaciju – i nadahnute misionarskim poletom: "Misija obnavlja Crkvu, učvršćuje vjeru i kršćanski identitet, ulijeva novi žar i daje nove poticaje. Vjera se snaži dok se daje! Nova evangelizacija kršćanskih naroda naći će nadahnuće i potporu u poslu sveopćeg poslanja" (Ivan Pavao II., Redemptoris missio, 2).

Pođite i naviještajte. Taj cilj neprestano oživljava slavljenje liturgije, navlastito euharistije, na kraju koje uvijek iznova odjekuje poslanje uskrsloga Isusa apostolima: "Pođite..." (Mt 28, 19). Liturgija je uvijek poziv 'iz svijeta' i ponovno slanje 'u svijet' da se svjedoči ono što se iskusilo, a to je moć spasenja Božje riječi, moć spasenja Kristova uskrsnog otajstva. Svi oni koji su susreli uskrsloga Gospodina osjetili su potrebu svjedočiti o tome drugima, kako su to učinili učenici iz Emausa. Oni, nakon što su prepoznali Gospodina u lomljenju kruha, "u isti se čas digoše i vratiše u Jeruzalem. Nađoše okupljenu jedanaesticu" i ispriповjediše im što im se dogodilo (Lk 24, 33-34). Papa Ivan Pavao II. poziva da budemo "budni i spremni za prepoznavanje njegova lica i za pristupanje našoj braći noseći veliku vijest: 'Vidjeli smo Gospodina!'" (Apostolsko pismo Novo millennio ineunte, 59).

Svima. Navještaj evanđelja namijenjen je svim narodima. Crkva je "po svojoj naravi 'misionarska' jer potječe iz poslanja Duha Svetoga u skladu s naumom Boga Oca" (Drugi vatikanski koncil, dekret Ad gentes, 2). To je "milost i vlastiti poziv Crkve, njezin najdublji identitet. Ona postoji zato da evangelizira" (Pavao VI., Apost. pobudnica Evangelii nuntiandi, 14). Shodno tome, ne može se nikada zatvoriti u samu sebe. Ukorjenjuje se u određena mjesta da bi se širila dalje. Ona, prianjajući uz Kristovu riječ i pod utjecajem njegove milosti i njegove ljubavi, svojim djelovanjem u punini i danom trenutku postaje prisutna svim ljudima i svim narodima da ih privede k vjeri u Krista (usp. Ad gentes, 5). Ta zadaća nije izgubila na svojoj urgentnosti. Štoviše, "misija Krista Otkupitelja, povjerena Crkvi, još uvijek je daleko od svog ispunjenja. Pogledamo li čovječanstvo općenito, na samom kraju drugog tisućljeća od njegova dolaska, vidimo da je ta misija još uvijek na svojim počecima i da se moramo svim silama staviti u njenu službu" (Ivan Pavao II., Redemptoris missio, 1). Ne možemo mirno prijeći preko činjenice da, i nakon dvije tisuće godina, još uvijek postoje narodi koji ne poznaju Krista i nisu još uvijek čuli njegovu poruku spasenja.

Usto, sve je više onih koji su evanđelje zaboravili i napustili, premda im je ono naviješteno, ne prepoznaju se više u Crkvi; a i mnoge sredine, također u tradicionalno kršćanskim društvima, odupiru se otvaranju riječi vjere. U tijeku je kulturna promjena, kojoj doprinose također globalizacija, misaoni pokreti i vladajući relativizam, promjena koja vodi k

mentalitetu i načinu života koji ne uzimaju u obzir evanđeosku poruku, kao da Bog ne postoji i koji veličaju težnju blagostanju, lakoj zaradi, karijeri i uspjehu kao svrsi života, također nauštrb moralnih vrijednosti.

Suodgovornost svih. Opće poslanje uključuje svakoga, sve i uvijek. Evanđelje nije isključivo dobro onoga koji ga je primio, već je dar koji se mora dijeliti, lijepa vijest koju treba pronositi. I taj dar-obaveza je povjerena ne samo nekima, već svim krštenima koji su "rod izabrani... sveti puk, narod stečeni da naviještate silna djela Onoga koji vas iz tame pozva k divnom svjetlu svojemu" (1 Pt 2, 9).

Ono uključuje također sve vrste djelovanja. Pozornost i surađivanje u evangelizacijskom djelu Crkve u svijetu ne mogu se ograničiti na neke trenutke ili posebne prigode, niti ih se jednako tako smije smatrati jednom od mnogih pastoralnih aktivnosti: misionarska dimenzija Crkve je bitni vidik i zato ga treba uvijek imati na umu. Važno je da bilo pojedini krštenici bilo crkvene zajednice pokazuju zanimanje za to poslanje ne samo povremeno i neredovito, već stalno, kao oblik kršćanskog života. Sam Misijski dan nije izdvojeni trenutak u godini, već je dragocjena prigoda da se zaustavimo u razmišljanju odgovaramo li i kako na misijski poziv; to je bitan odgovor za život Crkve.

Globalna evangelizacija. Evangelizacija je složeni proces i obuhvaća različite sastavnice. Misijska je animacija, od svih njih, uvijek osobito pozornost davala solidarnosti. To je također jedan od ciljeva Svjetskog misijskog dana, koji, posredstvom papinskih misijskih djela, potiče na pomoć za ostvarivanje evangelizacijskih zadaća na misijskim područjima. Riječ je o podupiranju institucija koje su nužne za utvrđivanje i jačanje Crkve preko kateheta, sjemeništa, svećenika; kao i davanju vlastitog doprinosa poboljšanju uvjeta života osoba u zemljama u kojima vlada najveće siromaštvo, neishranjenost navlastito djece, bolesti, pomanjkanje zdravstvenih službi i službi za obrazovanje. I to spada u poslanje Crkve. Naviještajući evanđelje, ona uzima k srcu ljudski život u punom smislu. Neprihvatljivo je, govorio je sluga Božji Pavao VI., da se u evangelizaciji izostave teme koje se tiču promicanja čovjeka, pravednosti, slobode od svakog oblika tlačenja, naravno u poštivanju autonomije političke sfere. Ne zanimati se za vremenite probleme ljudskog roda značilo bi "zaboraviti lekciju iz evanđelja o ljubavi prema bližnjemu koji pati i koji je u potrebi" (Apost. pobudnica Evangelii nuntiandi, 31.34); to ne bi bilo u skladu s ponašanjem Isusa, koji je "obilazio [...] sve gradove i sela učeći po njihovim sinagogama, propovijedajući Evanđelje o Kraljevstvu i liječeći svaku bolest i svaku nemoć" (Mt 9, 35).

Tako, suodgovornim sudjelovanjem u poslanju Crkve, vjernik postaje graditelj zajedništva, mira i solidarnosti koje nam je Krist dao te surađuje u ostvarivanju Božjeg nauma spasenja prema ljudskom rodu. Izazove s kojima se ona suočava pozivaju kršćane da kroče zajedno s drugima, a misija ja sastavni dio toga hoda sa svima. U njoj nosimo, premda u glinenim posudama, naš kršćanski poziv, neprocjenjivo blago evanđelja, živo svjedočanstvo Isusa umrla i uskrsla, kojeg se susreće u Crkvi i u kojeg se vjeruje u Crkvi.

Neka Misijski dan oživi svima želju i radost da "idemo" ususret čovječanstvu noseći svima Krista. U njegovo vam ime od srca udjeljujem apostolski blagoslov, napose onima koji se najviše trude i trpe za evanđelje.

Iz Vatikana, 6. siječnja 2001., svetkovina Bogojavljenja

Benedikt XVI.

IZ GENERALATA

Svim sestrama Kongregacije

Drage sestre,

S jučerašnjim sastankom s novoizabranim vrhovnim vijećem i primopredajom dužnosti vrhovnoj predstojnici i formalno sam završila sve obveze vezane za moju dosadašnju službu.

Stoga, željela bih vas sve zajedno i svaku napose pozdraviti i izreći riječi zahvalnosti.

Prije svega zahvaljujem Gospodinu koji mi je pomogao doći do ovog trenutka zahvale, koji mi je dao iskusiti njegovu blizinu svakog dana, osobito u teškim trenucima. Zahvaljujem vrhovnim savjetnicama, tajnicama i ekonomama na njihovoj pomoći i suradnji kroz ova dva šestogodišta.

Tijekom ove službe imala sam sestrinsku i otvorenu suradnju s provincijalnim predstojnicama i vijećima (bivšim i sadašnjim) na čemu svima od srca zahvaljujem. I svima vama, sestre, koje sam sretala u provincijama zahvaljujem za sve što jeste i za dobro koje činite. Među vama sam se osjećala kao jedna od vas i tako sam bila prihvaćana na čemu posebno zahvaljujem. Vi mnoge, učinile ste me dionicom vaših radosti i nadanja, vaših problema i očekivanja. Na taj način ste me obogatile, ali i osigurale trajno mjesto u mojoj svagdanjoj molitvi i sjećanju.

Zahvalna sam na osobit način svima vama koje ste me pratile svojom molitvom tijekom ovih godina.

S riječima zahvale dolaze i riječi isprike za sve što nije bilo dobro: za možebitne uvrede, za propuste osobne i službene, za sve što sam mogla, makar nehotice, učiniti na vašu štetu.

Još jednom hvala svima za sve!

U moju provinciju vraćam se 17. kolovoza i bit ću u zajednici u Bijelom Polju kod Mostara.

Povezana sa svima vama molitvom i mislima, srdačno vas pozdravljam Franjinim riječima: Gospodin vam dao mir!

s. M. Natalija Palac

Grottaferrata, na blagdan sv. Klare 2011.

Prot. n. 1328/2011.

Grottaferrata, 27. kolovoza 2011.

Svim sestrama Družbe

Predmet: Obavijest o imenovanju vrhovne tajnice i ekonomice

Drage sestre!

Ovim vas izvješćujemo da su na prvoj sjednici Vrhovnoga vijeća, održanoj u generalnoj kući 22. kolovoza ove godine, imenovane:

s. M. Angela Zanjkovič (mariborska provincija) za vrhovnu tajnicu, sukladno čl. 122 Konstitucija,

s. M. Gregoria Sušnik (provincija Argentina-Urugvaj) za vrhovnu ekonomu, sukladno čl. 123 Konstitucija.

Neka Gospodin daruje svoju mudrost i snagu ovim sestrama koje su prihvatile odgovorne službe za dobro cijele naše Družbe!

Mir i dobro svima!

s. M. Klara Šimunović
vrhovna predstojnica

IZ PROVINCIJALATA

Br. 176/2011.

Split, 14. rujna 2011.

Svim sestrama Provincije

Predmet: Trajni odgoj – seminari 2011.

Drage sestre!

Na Provincijalnom kapitolu u siječnju 2011. godine odlučeno je: *Za sve sestre Provincije organizirati vježbe komunikacije pod vodstvom stručnih osoba.*

Na prijedlog Kapitula seminare će voditi dr. sc. Veronika Reljac, pastoralna teologinja, obiteljska i bračna savjetodavka, gestalt psihoterapeutkinja i gđa. Zorica Janković, prof. defektologinja, gestalt psihologinja i medijatorica u sukobima.

Seminar će se sastojati od predavanja i rada u skupinama uz mogućnost individualnoga rada. U predavanjima će biti izložena tema *Redovništvo u svjetlu Drugoga vatikanskog koncila i Redovništvo pred novim pastoralnim izazovima.* Naglasak seminara je na komunikaciji, kontaktu sa sobom i s drugima kao preduvjetom kontakta s Bogom, te iskazivanju emocija na prihvatljiv način za suživot s drugima.

Prema mogućnosti voditeljica, prvi krug seminara bit će:

Split, 22. - 23. listopada 2011.

Zagreb, 5. - 6. studenoga 2011.

Zadar, 19. - 20. studenoga 2011.

Split, 3. - 4. prosinca 2011.

Zagreb, 10. - 11. prosinca 2011.

Zadar, 17. - 18. prosinca 2011.

Seminar započinje prvoga naznačenoga dana u 9.00 sati i traje dva puna dana.

Molim vas, sestre, da svoje obveze uskladite tako da možete nesmetano sudjelovati na jednom od ponuđenih seminara. Svoje sudjelovanje na vrijeme prijavite predstojnici kuće u kojoj se seminar upriličuje. Preporuča se sudjelovanje na seminaru u vlastitoj kući ili gdje je bliže moguće.

U želji i nadi da će naš istinski susret i suočavanje sa sobom doprinijeti kvalitetnijem zajedničkom životu i apostolskom svjedočenju, sestrički vas sve pozdravljam

s. Leonka Bošnjak Čovo, provinc. predstojnica

Br. 175/2011.

Split, 14. rujna 2011.

Svim sestrama Provincije

Predmet: Mjesečne duhovne obnove i odgojno-obrazovni sastanci

Drage sestre!

Dostavljam vam teme mjesečnih duhovnih obnova i odgojno-obrazovnih sastanaka koje su za 2011./2012. godinu pripremile članice provincijskoga Vijeća za duhovnost.

U svomu su radu članice Vijeća slijedile Provincijski plan 2011. – 2016. *Riječ Božja vrelo i nadahnuće trajne obnove* kojim se Božja riječ stavlja u “središte naših premisslanja i molitve pod vidom darovanosti, osluškivanja, slavljenja, oživotvorenja i naviještanja” (iz uvodne riječi Provincijskoga plana).

Sestre, nadam se da ste već pogledale Provincijski plan koji je dostavljen svakoj od vas, te da ste zamijetile da je tematski osmišljen tako da promiče razmatranje i brižljivo proučavanje Svetoga pisma koje nas svojom dinamikom može uvesti u mnogo dublji i osobniji odnos s Bogom.

Redovitim slušanjem i prebiranjem Pisma raspirujemo u sebi želju za otkrivanjem snage riječi Božje i onoga što nam Gospodin govori. K tomu cilju smjera i tema ovoga godišta *Sveto pismo – darovana riječ*. Razlomljena po mjesecima potiče nas da privučene Franjinim primjerom budemo žene Biblije, da otkrivamo snagu Riječi u djelu stvaranja i utjelovljenja, da joj se klanjamo i živimo u njezinu svjetlu, da osluškujemo Božji otajstveni govor i u patnji, da dozvolimo Riječi da nam zapali srce kao učenicima na putu u Emaus te nas ispuni svojim Duhom od kojega nam je živjeti.

Crpeći svednevice s vrela Božje riječi hranu za osobni život, za molitvu i za svakodnevni hod (usp. Ponovno krenuti od Krista, 24), sve nas, drage sestre, potičem da produbljujemo spoznaju i živimo otajstvo međusobne darovanosti. U tom duhu dajimo svoj doprinos u izgradnji zajednice i učvršćivanja zajedništva, a jedan od načina neka bude i aktivno sudjelovanje na mjesečnim duhovnim obnovama i odgojno-obrazovnim sastancima.

U želji da nas Riječ Božja nadahnjuje i obnavlja, sve vas sestrički pozdravljam

s. Leonka Bošnjak Čovo, provinc. predstojnica

SVETO PISMO - DAROVANA RIJEČ

Mjesečne duhovne obnove i odgojno-obrazovni sastanci 2011./2012. godine

Listopad

Franjo – čovjek Biblije

Uvodno razmišljanje: 2 Cel 102

1 Cel 22.

Dei verbum 2.

Benedikt XVI., *Verbum Domini. Riječ Gospodnja*, 6; 22-24b; 45; 48; 72; 83.

KKC br. 51-52.

Anton Rotzetter - Thaddée Matura, *Živjeti Evanđelje s Franjom Asiškim*, str. 31; 45-61.

Bonaventura Duda, *Moj sveti Franjo*, str. 59-66.

Fra Giacomo Bini, *Klara Asiška – pohvalna pjesan*, str. 24-26.

Konstitucije, čl. 2.

Studeni

Riječ Božja stvarateljica

Uvodno razmišljanje: Sir 24,1-12.19-22

DV 3.

Benedikt XVI., *Verbum Domini. Riječ Gospodnja*, 8-10; 49; 84.

KKC br. 54; 295.

Riječ Božja, u: Xavier Léon - Dufour, *Rječnik biblijske teologije*, st. 1098-1103.

Kajetan Esser, *Opomene svetoga Franje, Devetnaesta opomena*, str. 166.

Bonaventura Duda, *Moj sveti Franjo*, str. 93-94.

Osnovni tečaj o franjevačkoj misionarskoj karizmi, *Univerzalno bratstvo/sestrinstvo: pomirenje s Bogom, čovjekom i prirodom*, Lekcija 12, str. 9-11.

Pjesma stvorova, u: *Spisi sv. Franje i sv. Klare*, ZIRAL, Mostar 2005. str. 110-111.

Prosinac

Krist - ušatorena Riječ Božja

Uvodno razmišljanje: Iv 1,1-5.9-14.18

DV 4; 13.

Benedikt XVI., *Verbum Domini. Riječ Gospodnja*, 5; 7; 11-12; 20; 50.

KKC br. 456-478.

Riječ Božja, u: *Rječnik biblijske teologije*, st. 1103-1109.

Objava, u: *Rječnik biblijske teologije*, st. 723-732.

Ostati/prebivati, u: *Rječnik biblijske teologije*, st. 800-803.
Anton Rotzetter - Thaddée Matura, *Živjeti Evanđelje s Franjom Asiškim*, str. 41.
Bonaventura Duda, *Moj sveti Franjo*, str. 80-84.
Ante Crnčević – Ivan Šaško, *Na vrelu liturgije*, str. 427; 439.

Siječanj

Našašće i poklon Riječi

Uvodno razmišljanje: Mt 2,1-12

Benedikt XVI., *Verbum Domini. Riječ Gospodnja*, 2.
KKC br. 528; 2628.
Tražiti, u: *Rječnik biblijske teologije*, st. 1359-1360.
Miomirisi, u: *Rječnik biblijske teologije*, st. 554.
Anton Rotzetter - Thaddée Matura, *Živjeti Evanđelje s Franjom Asiškim*, str. 123.
Konstitucije, čl. 25.
Ante Crnčević – Ivan Šaško, *Na vrelu liturgije*, str. 476., br. 6.

Veljača

Riječ – nositeljica svjetla

Uvodno razmišljanje: *Šimunov hvalospjev* Lk 2, 22-38

KKC br. 529.
Čuti, u: *Rječnik biblijske teologije*, st. 171-172.
Svjetlost i tmina, u: *Rječnik biblijske teologije*, st. 1334-1339.
Konstitucije, čl. 31.
Ante Crnčević – Ivan Šaško, *Na vrelu liturgije*, str. 425-426; 447-450; 475., br. 2-5; 484.

Ožujak

Patnja - otajstveni Božji govor

Uvodno razmišljanje: Ps 22,2-6

Benedikt XVI., *Verbum Domini. Riječ Gospodnja*, 12; 21; 26.
KKC br. 599-634.
Šutnja, u: *Rječnik biblijske teologije*, st. 1343-1344.
Patnja, u: *Rječnik biblijske teologije*, st. 840-847.
Otkupljenje, u: *Rječnik biblijske teologije*, st. 811-813.
Anton Rotzetter - Thaddée Matura, *Živjeti Evanđelje s Franjom Asiškim*, str. 128-131.
Kajetan Esser, *Opomene svetoga Franje, Šesta opomena*, str. 65-66.
Bonaventura Duda, *Moj sveti Franjo*, str. 31-34.

Travanj

Nije li gorjelo srce u nama...

Uvodno razmišljanje: Lk 24,13-35

Benedikt XVI., *Verbum Domini. Riječ Gospodnja*, 13; 72.
KKC br. 638-655.

Uskrsnuće, u: *Rječnik biblijske teologije*, st. 1394-1395.

Bonaventura Duda, *Moj sveti Franjo*, str. 86-90.

Anton Rotzetter - Thaddée Matura, *Živjeti Evanđelje s Franjom Asiškim*, str. 131-132.

Svibanj

A, Duha puni, odsad nam je živjeti

Uvodno razmišljanje: PPr 10,8-15

Benedikt XVI., *Verbum Domini. Riječ Gospodnja*. 4; 15-16; 30; 38; 51.

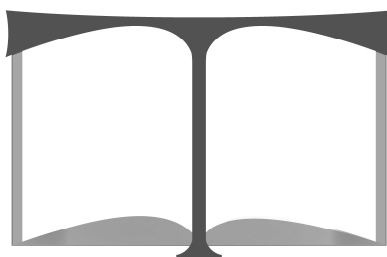
Duh Božji, u: *Rječnik biblijske teologije*, st. 224-227.

Zajedništvo, u: *Rječnik biblijske teologije*, st. 1483-1487.

Bonaventura Duda, *Moj sveti Franjo*, str. 71-73.

Konstitucije, čl. 39.

Vladimir Nazor, *Duhu Svetomu*

SA SJEDNICA PROVINCIJALNOGA VIJEĆA

Split, 30. srpnja 2011.

Razmotrena je i povoljno riješena molba s. Lidije Bernardice Matijević za polaganje doživotnih zavjeta.

Članice vijeća upoznate su sa stanjem zajednice u DR Kongu, polaganjem zavjeta sestara, kao i napuštanjem zajednice jedne sestre i jedne novakinje.

Razmotreno je djelovanje provincijskog Vijeća za misije. Dogovoreno je da s. Leonka sudjeluje na prvom sastanku novoimenovanog Vijeća, kako bi članicama pojasnila njihovu ulogu te da bi razlučile što im je i na koji način činiti.

Razmotrena su neka gospodarstvena pitanja, tijekom pripremnih radova za obnovu i dogradnju kuće u Sinju te tijekom i način daljnje otplate kredita za samostan u Zadru.

Učinjen je osvrt na provedbu odluke kućnih predstojnica na sastanku od 4. rujna 2010. godine o korištenju vozila zajednice.

Split, 9. rujna 2011.

Učinjen je osvrt na događaje i odluke od prethodne sjednice Provincijalnog vijeća.

Članice vijeća su upoznate s primopredajom službe kućnih predstojnica u pojedinim zajednicama.

Razmotrene su pristigle molbe i dopisi.

Članice vijeća upoznate su s najnovijim događajima u zajednici sestara u DR Kongu te su predloženi načini poboljšanja rada i ostvarenja njihovih projekata.

Razmotrene su i povoljno riješene molbe za obnovu privremenih zavjeta s. Brigitte Nsimire Machumu i s. Justine Kavugho Vumilia.

Ravnateljicom Dječjeg vrtića *Jordanovac* imenovana je s. Sanja Stojić.

Od gospodarstvenih pitanja spomenuto je da su u kući u Kaštel Lukšiću uređeni hodnici u prizemlju i na prvom katu te ulaz ispred kuće. U Sinju su započeli radovi izmjene krova i podizanja visokoga potkrovlja na kući.

Istaknuto je da su u nekim zajednicama osjetno smanjeni prihodi sestara odlaskom pojedinih sestara u mirovinu ili na druga radna mjesta s manjim prihodima, a troškovi uzdržavanja su veći. Sagledavajući cjelokupno financijsko stanje istaknuto je da je potrebno sve sestre poticati na odgovorno raspolaganje dobrima zajednice.

s. Marija Petra Vučemilo, provinc. tajnica

OBAVIJESTI

Franjevačka ljetna škola kulture mira

U organizaciji Franjevačkog instituta za kulturu mira iz Splita, od 4. do 8. srpnja u Kući mira u Rami, održan je prvi seminar u okviru Franjevačke ljetne škole kulture mira – seminar o nasilju. Iz naše Provincije na seminaru su sudjelovale: s. Miranda Škopljanac-Maćina, s. Filipa Smoljo, s. Marina Mičić i s. Danijela Kovačević. S. Rebeka Anić je dala svoj doprinos izlaganjem na temu *Društveno-kulturni i religijski čimbenici u strukturalnom nasilju nad ženama* i radionicom *Uvježbavanje primjene spoznaja u ophođenju sa žrtvama ovog nasilja*.

Susret misionara

U Varaždinu je od 4. do 7. srpnja održan 23. godišnji susret hrvatskih misionara koji djeluju u misijama diljem svijeta. Sudjelovali su misionari, misionarke, te biskupijski povjerenici iz nad(biskupija) u Hrvatskoj i Bosni Hercegovini, kao i djelatnici misijskih središnjica u Zagrebu i Sarajevu. Na susretu je sudjelovala i naša s. Blaženka Barun, misionarka u DR Kongu.

Hod franjevačke mladeži

Putovima srca geslo je 18. nacionalnog hoda franjevačke mladeži. Uz 35 framaša i duhovne asistente Splitsko-dubrovačkog i Šibensko-zadarskog područnog bratstva u hodu su sudjelovale i naše sestre, s. Filipa Smoljo i s. Natanaela Radinović, od 27. srpnja do 5. kolovoza, a sastojao se od dionice hoda po Hrvatskoj, od Prološca do Sinja, te putovanja u Italiju, u Asiz i druga franjevačka mjesta. Vrhunac ovoga duhovnog i rekreativnog druženje mladih bilo je slavlje prorcijunkuskoga oprosta u Sv. Mariji Anđeoskoj u zajedništvu s framašima iz ostalih krajeva Hrvatske i drugih država.

Napustila novicijat

S. Brigitte Ciza Ntumwa je 9. srpnja 2011. godine napustila novicijat u Bukavu.

Zavjeti sestara

Dana 1. kolovoza 2011. godine u samostanskoj kapeli *Gospe Anđeoske* u našoj kući u Muhungu, Bukavu, s. Emilienne Nankafu obnovila je zavjete na jednu godinu. Zavjete je primila s. Mirjam Penić, povjerenica sestara u DR Kongu.

Na blagdan sv. Marije Anđeoske, 2. kolovoza 2011. godine, u župnoj crkvi *Naše Gospe od Konga* u Nyantende s. Marie-Louise Kaswera i s. Espérance Casinga položile su doživotne zavjete u ruke s. Mirjam Penić. Svečano euharistijsko slavlje predvodio je don Sekatera Kulimushi Justin, kancelar nadbiskupije Bukavu, uz koncelebraciju dvadesetak svećenika. Na slavlju su sudjelovale naše sestre iz svih zajednica u DR Kongu, obitelj i rodbina s. Marie Louise i s. Espérance, vjernici župe Nyantende te brojni prijatelji i suradnici sestara.

Na blagdan sv. Klare, 11. kolovoza 2011. godine, u samostanskoj kapeli sv. Klare u našoj kući odgoja u Bukavu, Av. du Plateau 5, s. Seraphine Fazila Kanyere položila je prve privremene zavjete u ruke s. Mirjam Penić. Svečano euharistijsko slavlje predvodio je don Sekatera Kulimushi Justin uz koncelebraciju osam svećenika. U slavlju su sudjelovale sve naše sestre u DR Kongu, roditelji i rodbina s. Seraphine te prijatelji i suradnici sestara.

Dana 10. rujna 2011. godine u provincijalnom središtu u Splitu doživotne zavjete položila je s. Lidija Bernardica Matijević, u ruke provincijalne predstojnice s. Leonke Bošnjak Čovo. Euharistijsko slavlje s obredom redovničkog zavjetovanja predvodio je mons. Ivan Čubelić, generalni vikar splitsko-makarske nadbiskupije, u zajedništvu s još četrnaest svećenika.

Početak postulature

Dana 25. kolovoza 2011. godine u kući odgoja u Bukavu, Av. du Plateau 5, u postulaturu su primljene Anne Marie Mukundwa i Marie-Louise Masika Kavuke.

Katehetska ljetna škola

Katehetska ljetna škola za vjeroučitelje u osnovnim školama na temu *U početku bijaše Riječ (Iv 1,1) – Prema izvrsnoj komunikaciji u vjeronaučnoj nastavi*, održana je od 25. do 27. kolovoza u Splitu. Na školi, koja se 12. godinu za redom održava u Splitu, u organizaciji Nacionalnoga katehetskog ureda HBK i Agencije za odgoj i obrazovanje RH, okupilo se oko 350 osnovnoškolskih vjeroučiteljica i vjeroučitelja, a među njima i desetak naših sestara. Naše sestre, s. Lidija Čotić, s. Vjera Gulić i s. Filipa Smoljo sudjelovale su u pripremi i vođenju radionica na temu *Glazba i ritam u nastavi vjeronauka*.

Katehetska ljetna škola za vjeroučitelje u srednjim školama održana je od 29. do 31. kolovoza u Zagrebu na temu *Vjeronauk u društvenom i humanističkom području suvremene škole - Odnos vjere i kulture*. U tijeku škole održan je i okrugli stol *Slovo o vjeronauku u školi - uz dvadeset godina ponovnog uvođenja vjeronauka u javni školski sustav*. Na okruglom stolu prilogom o svom iskustvu vjeroučiteljice u školi sudjelovala je i naša s. Natanaela Radinović.

Redovnički dani

U organizaciji Hrvatske unije viših redovničkih poglavarica i Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara 16. i 17. rujna održani su XXVII. redovnički dani na temu *Redovnici, jeste li sretni?* Redovnički dani s istovjetnim programom održani su istodobno u Splitu i u Zagrebu. U oba mjesta sudjelovao je i veći broj naših sestara. Otvarajući rad u Splitu predsjednica HUVRP-a s. Marija Ana Kustura izrazila je nadu da će skup sve osvježiti i ohrabriti u svjedočkom životu kako bi se na radosnim licima redovnica i redovnika još više otkrivalo lice Gospodnje. Prvoga dana sudjelovao je i nadbiskup splitsko-makarski mons. Marin Barišić i uputio svoju riječ ohrabrenja, zaželjevši redovnicama i redovnicima da ih ovaj susret osvježi u njihovim karizmama, kako bi unijeli više radosti i srca u odnose i učinili sve sretnijima, blaženijima.

Beatifikacija *Drinskih mučenica*

Veličanstveno slavlje beatifikacije *Drinskih mučenica*, pet sestara Družbe kćeri Božje ljubavi, 24. rujna 2011. godine u Sarajevu okupilo je trideset i jednog (nad)biskupa, oko četristo pedeset svećenika i sedamsto redovnica svih redova iz Bosne i Hercegovine i Hrvatske zajedno s članicama Družbe kćeri Božje ljubavi sa svih kontinenata - svi ujedinjeni u zajedništvu i molitvi za vjernost do kraja u ljubavi prema Bogu i nesebičnom darivanju bližnjemu, po uzoru na njihovu vjernost do mučeništva. Na slavlju su iz naše Provincije sudjelovale: provincijalna predstojnica s. Leonka Bošnjak Čovo, zamjenica s. Jozefa Lučić, savjetnica s. Kruna Plazonić, s. Senka Jenjić, s. Marija Petra Vučemilo i s. Darija Bota iz Splita te s. Margarita Marušić, s. Marina Gelo i s. Ljiljanka Marić iz Zagreba.

Bolesne sestre

S. Ambrozija Čaleta i s. Stela Mijić bile su na bolničkom liječenju.

ZBIVANJA I OSVRTI

HODOČAŠĆE U ASIZ

Od 10. do 15. srpnja 2011. godine upriličeno je međuprovincijsko hodočašće triju hrvatskih provincija u Asiz. Hodočastile su sestre koje ove godine slave zlatni i srebrni jubilej, a pridružile su im se i sestre juniorke kojima je to dio pripreve za polaganje doživotnih zavjeta.

U ponedjeljak, 11. srpnja ujutro, stigavši brodom u Anconu, sestre su posjetile marijansko svetište Loreto u kojem nas, kaže Ivan XXIII., ozračje poziva na "razmišljanje o povezivanju neba i zemlje koje je smisao i spasenje ljudskog postojanja". Hodočašće je nastavljeno u Asizu i okolici. Posjećena su slijedeća mjesta: bazilika Sv. Franje, bazilika Sv. Klare, bazilika Sv. Marije Anđeoske, crkva Sv. Damjana, rodna kuća sv. Franje, te mjesta Rivortorto, La Verna, i Gubbio. Punih pet dana imale smo za obilazak mjesta i crkava na kojima je sv. Franjo obitavao. Osim razgledavanja znamenitosti, bilo je dovoljno vremena za molitvu i razmatranje.

Tišina u mjestima gdje je sv. Franjo molio, brda i spilje u koje se povlačio u osamu, te prve nastambe braće zadržale su do danas onu tajanstvenu svetost koja privlači hodočasnike cijeloga svijeta. Kao posebno duhovno obogaćenje bilo je prisustvovanje pjevanim Večernjim molitvama i Povečerjima u bazilici Sv. Marije Anđeoske te u crkvi Sv. Damjana. Uzvišenim antifonalnim i rezponzorijalnim pjevanjem ovih molitvenih časova, franjevački novaci svakodnevno svjedoče prisutnom puku jednostavnost i pobožnost svojeg redovničkog poziva.

Osim molitve, liturgije i razmatranja franjevačke duhovnosti na ovim mjestima koja izazivaju duboko poštovanje i divljenje prema sv. Franji, sv. Klari kao i njihovoj prvoj braći i sestrama koja su ih slijedila, ovo hodočašće bilo je prilika za upoznavanje i zajedničko druženje sestara naših triju provincija. Svaki susret s drugim je obogaćenje samoga sebe. Tako je ovo druženje sestara različitih starosnih dobi na samim izvorima franjevačkog reda, postalo istinski duhovni poticaj koji je neophodan u posvećenom životu jedne redovnice.

s. Lidija Bernardica Matijević

DUHOVNA OBNOVA UZ 25. OBLJETNICU REDOVNIČKOGA ŽIVOTA

Zaustaviti se na tren i shvatiti da je prošlo 25 godina redovničkoga života nije bilo baš jednostavno. Kao da je vrijeme na tren stalo i zatražilo od nas da se malo saberemo, stanemo same sa sobom i krenemo dalje, svjesne da život piše svaka od nas i da je na nama da novim snagama zaveslamo na pučinu.

Duhovna obnova za nas koje obilježavamo 25 godina redovničkoga života održana je u Bijelom Polju od 18. do 23. srpnja zajedno sa sestrama Mostarske provincije. Prva tri dana bile smo zajedno sa sestrama koje slave 50 godina redovništva i sestrama koje se pripremaju za doživotne zavjete. Bilo je zanimljivo susresti sestre s kojima smo prije 27 godina imale duhovnu obnovu kao kandidatkinje na tom istom mjestu. Mnogo se toga od tada promijenilo i svaka od nas došla je sa svojim životnim bogatstvom.

O. Zdenko Križić govorio nam je o zavjetima. Govoriti o zavjetima u svakoj

životnoj dobi važno je jer su oni temeljni u našem životu. Dar zavjeta nije dar koji se dobiva jednom zauvijek, nego je potreban trajan i mukotrpan rad na sebi. Da bi ih se temeljito živjelo potrebno je odgojiti se za evanđeosku radost darivanja, tada ta radost postaje pravo svjedočenje. Ako nam je sigurnost samo Bog, ako smo kadri u vlastitoj zajednici prepoznati siromahe, ako smo spremni u poslušnosti umrijeti sebi, onda redovnički život nije odricanje nego prianjanje uz Krista.

Fra Mladen Herceg nam je govorio o životnoj dobi u kojoj se nalazimo, otkrivajući vrijednost u sebi i spoznajući tko sam, usmjerujući se na važnost sadašnjeg trenutka ne žaleći za prošlošću niti sanjarenjem o budućnosti. Tijekom cijelog života potrebna je njega tijela, duše i duha da bi naš život bio cjelovit. Rane i padovi tijekom života mogu nam biti samo šansa za rast. Stajati pred Bogom u molitvi i kontemplaciji iz koje će i naša akcija imati drugačije vrijednosti, plod je rasta u zrelosti i milosti.

Brzo je prošlo vrijeme druženja u Bijelom Polju. Zahvalne sestrama što smo mogle biti zajedno, krenule smo put Trpnja gdje je bio drugi dio naše obnove. Kroz pet dana boravka u Trpnju, jutarnje sate provodile smo u molitvi i razmišljanju nad biblijskim tekstovima, o daru života, poziva, svjedočenja i zahvaljivanja, lomile riječ i živo svjedočile svoja iskustva. Ni kišno vrijeme nije nas spriječilo koristiti blagodatni ljeta pa smo u popodnevним satima posjetile Orebić, Kunu i Korčulu.

Vraćamo se u svakodnevnici i nastavljamo put osnažene Božjom riječju i obogaćene iskustvom drugih sestara, svjesne da nam je trenutak u kojem živimo darovan.

s. Andrea Nazlić

PREOBRAŽENJE GOSPODINOVO U SIGURATI

Siguratska sestrinska zajednica u Dubrovniku s vjernim pukom proslavila je 6. kolovoza 2011. blagdan Preobraženja Gospodinova.

Pred velikim brojem okupljenih vjernika u predromaničkoj starodrevnoj crkvi Preobraženja Gospodinova svečano euharistijsko slavlje predvodio je dubrovački biskup mons. Mate Uzinić, koji je na samom početku rekao nekoliko poticajnih riječi: “Okupili smo se u ovoj maloj bazilici usred našega Grada, u crkvi Od Sigurate da bi smo proslavili Preobraženje Gospodinovo. Ova je Crkva u ratu bila pogođena, a evo opet se preobrazila, što treba pokazivati mjesto gdje se zajednica okuplja i stanuje Bog. Mi smo također ranjeni. Kad smo ranjeni, ranjeni smo grijehom, onda na pravi način nismo niti mjesto okupljanja, niti smo oni koji na pravi način pokazuju lice Božje, svjedoče Boga. Da bismo dostojno sudjelovali, pokušajmo napraviti obnovu ne ove crkve nego obnovu samih sebe. Mi smo hramovi Božji, pa načinimo jednu rekonstrukciju, pokušajmo to kvalitetno napraviti, kajati se za sve ono što nije dobro obećavajući ubuduće biti bolji. Samo tako i na taj način možemo dostojno sudjelovati na ovom misnom slavlju u ovom hramu Božjemu i doista biti Božji hramovi.” Slušajući tu poruku na svima nama se vidjela ta ljepota preobraženoga čovjeka zagledana u Božje lice.

Prije homilije biskup je izrekao zahvalu sestrama: “Ne mogu ne zahvaliti školskim sestrama franjevkama, sestrama od Sigurate, koje gotovo 60 godina brinu da bi ova crkva bila Crkva Božja, mjesto u kojem stanuje Bog, te preobrazbe malog ali simpatičnog, lijepog zdanja i brige koje one vode. Želio bih se u ime dubrovačke biskupije zahvaliti i izreći svoju zahvalu.”

Kroz liturgijsko slavlje osjetile smo posebne trenutke koji nas dovode do drugog načina očitovanja Boga i njegova Preobraženja u nama. To su oni rijetki trenuci u kojima poput Petra na gori preobraženja osjećamo da nam je drago što smo Kristovi, što pripadamo njegovoj zajednici Crkvi, što osjećamo zadovoljstvo zbog dobra koje činimo. Euharistijsko slavlje učinilo nas je jačima jer preobražava nas i svijet u kojem živimo te nas ohrabruje da naš zajednički život i apostolat bude djelotvorniji.

Proslava blagdana naše zajednice nastavljena je kroz razgovor i radosno druženje svih prisutnih koji su posluženi domaćim kolačima i osvježavajućim pićem. A nakon toga je slijedila večera u našem blagovalištu s biskupom Matom, svećenicima i dobročiniteljima naše zajednice.

s. Marislava Samardžić

SASTANAK PROČELNICA PROVINCIJSKIH VIJEĆA

U provincijalnom središtu u Splitu održan je 7. rujna 2011. sastanak koordinatorice provincijskih vijeća s pročelnicama provincijskih vijeća i voditeljicama sekcija. Susret koji je započeo čitanjem čl. 49 i 51 Konstitucija i prigodnom molitvom sazvala je i animirala koordinatorica s. Natanaela Radinović.

Nakon molitve okupljenim se sestrama pozdravnom riječju obratila provincijalna predstojnica s. Leonka Bošnjak Čovo. Pozvala ih je da, u skladu s Pravilnikom provincijskih vijeća, svojim savjetima i radom pomažu provincijalnoj upravi u odjelotvorenju Provincijskoga plana kao i u animiranju sestara koje, bilo molitvom, bilo radom, pripadaju pojedinom vijeću ili sekciji. Potaknula je okupljene da u planiranju rada zahvate što veći broj sestara i da susrete organiziraju, što je moguće više, u našim kućama. Na kraju je poželjela da rad provincijskih vijeća urodi blagoslovnim plodovima na korist Zajednice i na slavu Božju.

U radnom dijelu susreta promišljalo se o djelovanju vijeća i sekcija, proučavao se Pravilnik provincijskih vijeća s posebnim osvrtom na obveze koje iz njega proizlaze. Koordinatorica je pročelnicama vijeća i voditeljicama sekcija kratko predstavila novi Provincijski plan 2011.-2016. izrađen na temu *Riječ Božja vrelo i nadahnuće trajne obnove*. Uz teme za mjesečne duhovne obnove i odgojno-obrazovne sastanke provincijski plan je glavni radni materijal za svako vijeće i sekciju. Razgovaralo se i o potrebi oživljavanja rubrike u *Odjecima - Iz djelovanja provincijskih vijeća*, preko koje bi sve sestre Provincije bile upoznate s djelovanjem vijeća i sekcija. U završnici se susreta, uz ugodno druženje i razgovor, posvijestila potreba povezivanja radnih snaga i umrežavanja djelovanja pojedinih vijeća i sekcija. Da bi taj plan urodio plodom potreban je “čvrst osjećaj pripadnosti zajednici, ukorijenjenost u sestrinskoj ljubavi, hrabrost posluha i mudra suradnja sa svima” (Konstitucije čl. 51).

s. Natanaela Radinović

MOJE DOŽIVOTNO DA

*Pred Onim komu povjerova,
pred Bogom koji oživljuje mrtve
i zove da bude ono što nije.*

Rim 4,17b

Pripremajući se za svečani trenutak polaganja doživotnih zavjeta, postavila sam si zadatak u kojem ću duhovnim pogledom obuhvatiti godine od ulaska u samostan do danas. Svi važni događaji u životu obilježavaju kraj jednog razdoblja i početak nečeg novog. Da bi učinila jedan siguran korak, svjesna sam važnosti trenutka, kao i važnosti posvješćivanja dosadašnjeg razdoblja, te nužnosti promišljanja o novom razdoblju u kojem će na vidljivi način biti prikazana potpuna predanost Bogu.

Mogu sa sigurnošću reći da nisam niti u jednom trenutku imala bilo kakve sumnje u odluku koja je već davno sazrela. Iako je *DA* u meni već imalo siguran temelj, doživjela sam pripremu za doživotne zavjete kao povlašteno vrijeme prebiranja po vlastitoj nutrini. Tjedan dana u Asizu, unatoč temperaturi od preko 40 °C, mogu uračunati u moje duhovno najplodnije dane u životu. Osim svetosti mjesta na kojima je boravio sv. Franjo i okupljala se prva braća koja su ga slijedila, prisustvovali smo pjevanim Večernjim molitvama koje su franjevački novaci molili zajedno s pukom. Savršena tišina uz brojne hodočasnike, obične turiste i građane Asiza koji dnevno dolaze u baziliku Marije Anđeoske i crkvu sv. Damjana s ciljem duhovne okrjepa za vrijeme Večernje i Povečerja, govori o duhovnoj snazi riječi i tona kada se ta suradnja odvija preko molitve.

Nakon Asiza, duhovna priprema se nastavila u Bijelom Polju kod sestara Mostarske provincije. Otac Zdenko Križić govorio je o zavjetima iz perspektive današnjeg redovničkog života koje se po mnogočemu razlikuje od prijašnjeg, ali samo u “tehničkim pitanjima”. Standard života uvjetovao je mnoge promjene. Ali u svojoj biti, zavjete se može

shvaćati i živjeti samo u evanđeoskom svjetlu. Nasljedovanje Krista jedino je pravo mjerilo u našem životu. Bez nasljedovanja Krista, koje uključuje neprestani rad na samom sebi, ne možemo shvatiti, a onda niti živjeti redovničke zavjete. Don Mirko Barbarić nas je nekoliko dana vodio kroz praktičan život: pravila i dinamika grupe, osobni stavovi i opredjeljenja za život u zajednici jako su važni za svako razdoblje redovničkog života. Isto tako, s. Karolina Bašić nam je ukratko prikazala duh našeg Pravila i Konstitucija s osvrtom na bitnu ulogu Zakona/Tore, koja vodi Kristu i u njemu ima svoje ispunjenje. Duhovne vježbe vodio je fra Domagoj Runje s temom ispovijedi u svjetlu Markovog evanđelja.

Vođena biblijskom citatom Rim 4,17b, duboko vjerujem u Božju providnost i isključujem svaku slučajnost u životu. Zahvalna sam Bogu što mi je udijelio povjerenje da svojim poslom i životnim opredjeljenjem djelujem u izgradnji Crkve. Svečani čin polaganja doživotnih zavjeta unio mi je dodatni polet u svakodnevicu. Ako sam prisutnim sestrama i dragim gostima omogućila svjedočanstvo Božjeg poziva, onda me to raduje i daje snage za daljnji život. Isto tako, neizmjereno zahvaljujem zajednici koja je tako lijepo sudjelovala u vanjskom oblikovanju svečanosti u kojoj je vidljiva unutarnja radost dobivanjem nove sestre.

Kao što sam za vrijeme euharistijskog slavlja vrlo pribrano izgovarala obećanje Bogu i zajednici, uz neophodnu milost za koju se nadam, moje će molitve doživotno biti usmjerene na ustrajnost poziva koji želim živjeti Bogu na čast, a Crkvi i narodu na korist.

s. M. Lidija Bernardica Matijević

HOMILIJA MONS. IVANA ĆUBELIĆA NA SLAVLJU DOŽIVOTNIH ZAVJETA

Svako novo redovničko zvanje veliki je Božji blagoslov za Crkvu. Danas mu zahvaljujemo za svečano zavjetovanje sestre Lidije, koja svoj život želi svečano posvetiti po evanđeoskim savjetima, bolje rečeno *karizmama* – nezaslužnim Božjim darovima. Ne zaboravimo da to nije tek njezin ljudski izbor, već konkretni odgovor vjere na Ljubav koja ju je pretekla, pozvala i osvojila.

Prije izbora redovničkog zvanja, uvijek je potrebno izabrati Boga. Taj prethodni izbor i opredjeljenje za Boga, temeljni je uvjet izbora u redovničku zajednicu. A baš to sestrinsko zajedništvo neophodno je za radosno i autentično življenje zavjeta posvećenosti. Skladan i marljiv život, ispunjen ljudskom i božanskom toplinom, obogaćuje zajednicu i svakog člana potrebnim mirom, zadovoljstvom i vjernim služenjem.

Vječnim se zavjetima osoba ne posvećuje zbog vlastitog spasenja, nego da bi mogla ispuniti svoje poslanje u kršćanskoj zajednici. Zavjeti su više odgovor na Božji poziv, negoli put vlastitog planiranja. Ovaj se uzvišeni poziv shvaća kao najveće dobro svoga životnog puta. A živjeti - znači upravo odgovoriti pozivu! Tu svijest posvećena osoba izgrađuje čitavog života da se ne bi zanos izvornog poziva pogrešno usmjerio duhom i putovima vlastitih projekata, pokušavajući stvoriti neki svoj vlastiti svijet, svoju vlastitu sigurnost, postajući nekakav *slobodni umjetnik*.

Otajstvo redovničkog života moguće je ostvariti samo ako je čitava osoba njime prožeta. Zavjeti su, prema tome, izraz želje srca da se radikalno posveti (*čistoća*) kao dar u svojoj zajednici (*posluh*) savršenom ljubavlju za potrebne (*siromaštvo*).

Evandeoski se savjeti shvaćaju i žive kao autentično nasljedovanje Isusa Krista. *Posluh, čistoća i siromaštvo*, bitno su povezani sadržaji života i uvijek su posvećenu osobu sposobni voditi pravim putem. Pred svojim zavjetima, često se zastaje: s jedne strane u strahu da ih se ne izgubi (*živjeti u duhu ovog vremena*), a s druge u radosti što se ponovno otkriva ljepota zavjeta, novošću njihova izvornog značenja, kao navještaj i svjedočanstvo Božjeg kraljevstva.

Evandeoski savjeti skidaju naše maske, ukazujući ponekad na ljudske slabosti i otuđenost, ali istodobno u nama obnavljaju izvornu opredijeljenost i zanos posvećenja. Pomažu nam shvatiti koliko smo daleko od evanđelja - ali nam, također, u srcu bude čežnja da živimo duh i svjetlo evandeoske novosti. Život u skladu s evanđeljem, temeljni je i neopozivi zahtjev za sve kršćane, i nitko nije isključen, jer nas Krist poziva da ga slijedimo, učeći od njega. Tajnu evandeoskog poziva uočavamo i u životu naših obitelji koje se trude čuvati bračnu vjernost, međusobnu ljubav i poštivanje, kroz mnoge kompromise, kao i neumorni rad i odricanje za dobro svoje djece i svih članova. Kolike li žrtve da se sačuva duh zajedništva, pobožnosti, razumijevanja i opraštanja, poštivanja različitosti i rastućih zahtjeva odgoja, školovanja, očuvanja radnog mjesta... k tome bolesti, naporan rad, djeca, starci, susjedi...

Tako su i redovnički zavjeti dio sveopćeg poziva na svetost. Očituju se u sve većoj intimnosti duše s Bogom, kao i u bezrezervnoj ljubavi za dobro duša. Sv. *Pavao* nas poziva da imamo *isto mišljenje* kao Isus, svlačeći sa sebe svaki egoizam kako bismo u *čistoći, posluhu i siromaštvu* pronašli pravi put jedinstva s Bogom te zajedništvo s braćom i sestrama. To umiranje samima sebi i svijetu, kao i svekoliki kršćanski život, nalik su nekom obliku smrti, pred kojom ljudska narav po svojoj prirodi zastaje u strahu. No, evanđelje nas uči da svako umiranje prihvaćeno vjerom, donosi obećane plodove novog života. U tom Božjem obećanju nalazimo smisao *posluha, čistoće i siromaštva*. Svakoga tko prihvaća tu prazninu, On ohrabruje da će je ispuniti svojom nazočnošću i mirom koji je trajniji od svih naših trpljenja i odricanja.

Stoga su evandeoski savjeti posvećenja odraz naše želje za puninom duhovnog života; sigurni znakovi pastoralne plodnosti; putokaz u našim službama kako nadići ono nezadovoljstvo osrednjosti i površnosti. A pravi put do zadovoljstva i radosti posvećene osobe upravo je trajno obnavljanje zavjetovane posvećenosti - nasuprot kušnjama da Božji plan s nama ugasimo i sve pretvorimo u svoje vlastite programe s ljudskim pojašnjenjima i svjetovnim računima, kako bi naš život postao *razuman i shvatljiv* u očima ovoga svijeta. A tada... postaje suvišno i evanđelje i odnos s Bogom... ljudima postaje razumljivo naše ponašanje, ali prestaje svjedočenje Božjeg kraljevstva. Jedan duhovni pisac reče: *Život je posvećene osobe shvatljiv – dok je u njemu nešto neshvatljiva!*

U posvećenoj smo službi trajno pozvani izabirati između površnosti svjetovnog načina života i života službenika koji odiše duhom Krista i evanđelja. Zahtjevnost evandeoskih savjeta pročišćava motivacije i unutarnje nakane naše posvećene službe. Stoga, u ponekoj nevolji i kušnji, nemojmo reći: *Što sad Bog hoće od mene*, nego se upitajmo: *Što mi Bog sada želi darovati?* Kad svoj život i zavjete posvećenosti gledamo očima čvrste vjere, tada u realnost svog života ugrađujemo sve križeve i patnje, postižući žuđeni mir i zadovoljstvo koje nam nikakve poteškoće života ne mogu oduzeti.

UZ JUBILEJE REDOVNIČKOGA ŽIVOTA

U Odjecima 1/2011. donesen je razgovor sa s. Vladimirom Runje uz 70. obljetnicu redovničkoga života, a u Odjecima 2/2011. razgovor sa s. Leopoldom Kleva uz 90. rođendan i 60. obljetnicu redovničkoga života. Slijedi kratki prikaz iz života ostalih ovogodišnjih dijamantnih jubilentkinja.

GONDOLA PRED LOVRETSKIM VRATIMA

Rođena sam 18. srpnja 1922. godine u Blatu na Korčuli kao prvo od četvoro djece, tri smo sestre i brat. U našoj smo obiteljskoj zajednici živjeli zajedno s djedom i bakom. U odnosu na druge obitelji živjeli smo dosta dobro. Naime, vrijeme moga ranoga djetinjstva obilježeno je poslijeratnim nevoljama koje su se snažno osjećale. Oko nas je bilo puno sirotinje o kojoj su se brinule talijanske sestre *ančele* koje su vodile sirotište. Kad su se one povukle, brigu je za te potrebne 1920. godine preuzela Marija Petković.

Moja obitelj nije stradala u I. svjetskom ratu. Kad se otac vratio iz rata, obrađivao je zemlju i mi smo dobro živjeli. A što se tiče vjerskog života mogu reći da smo redovito išli u crkvu. Završila sam osnovnu školu, što je u ono vrijeme bilo šest razreda. Pred II. svjetski rat u Blatu se otvorila građanska škola. Završila sam 1. razred te škole i upisala 2., a sredinom školske godine počeo je II. svjetski rat i tada su mjesto

zauzeli Talijani. U međuvremenu su se organizirali i partizani u šumama tako da su se na vlasti izmjenjivali jedan mjesec Talijani a drugi mjesec partizani, potom Nijemci.

Iako je takvo stanje bilo puno teško, ljudi nisu gubili vjeru. Vjera je ostala jaka, možda zato što naše mjesto ima trinaest kapelica, a u to je vrijeme bilo djelatno i Društvo Kćeri Marijinih i Anđela Čuvara. Župnik je tražio da se ova društva organiziraju u moljenju krunice, i to tri puta dnevno. Svatko je išao u obližnju crkvicu jer smo se čuvali od bombardiranja. Zbog toga je bilo zabranjeno izlaziti vani od 6 sati navečer do 6 sati ujutro. Vjernici su se tri puta u danu okupljali na molitvu: ujutro u 6 sati, na podne i navečer.

Ja sam tada bila mlada, imala sam 16 godina, ali sam jasno znala što želim. Oduvijek sam mislila da bih bila časna sestra. Od malih nogu sam bila kod časnih sestara, točnije kod sestara Kćeri Milosrđa koje su me odgajale. Majka me povjerila sestrama na čuvanje i kod njih sam boravila koliko je majci trebalo. Kada sam porasla, i sama sam rado išla do njih.

Kad bi bilo pjevanje ili se spremalo neko slavlje u samostanu, ja sam uvijek sudjelovala sa sestrama. Njihova časna majka Marija Petković otišla je u Argentinu prije nego je počeo II. svjetski rat i rekla mi da sam još mala da me primi u samostan, te da čekam dok se ona vrati. Otac, međutim, nije htio ni čuti da ja idem u samostan.

Poslije II. svjetskoga rata neizvjesno se vrijeme nastavilo dolaskom partizana koji su stvarali neprilike. Mene su 'imali na oku' jer sam stalno bila u crkvi, a kako sam bila talentirana, nudili su mi i školovanje. Pokojni me otac nije mogao poslati u školu jer nije imao mogućnosti. Željela sam u samostan, ali časna se majka nije bila vratila iz Argentine, a njezina zamjenica nije smjela nikoga primati. Moja je neizvjesnost trajala gotovo tri godine.

A onda, kad sam imala 20 godina jednu noć sam sanjala veliku bijelu zgradu do koje sam doplovila gondolom. Tu su bile neke stepenice i jedna mi je sestra dala ruku da se uspinjem a s njom su bile još dvije sestre. Ušla sam u zgradu. Tada sam se probudila. Odmah sam se sjetila da sam takve sestre vidjela na Badiji. Tamo sam, naime često išla na zavjet Sv. Križu. Jednom me p. Mauricije pitao bi li pošla u te sestre, a ja sam odgovorila negativno, jer mi se nije sviđao njihov 'veliki kolar'. Poslije ovoga sna više nisam imala mira. Morala sam poći na Badiju! Mater se čudila što ću tamo. Ali, kako stići? - nema prijevoznoga sredstva. Kažem jednoj prijateljici da ću poći kad otac bude odsutan, tako da on neće ni znati da sam ja negdje išla. Ta je prijateljica pošla sa mnom a vozio nas je njezin rođak, s kamionom. On je bio u službi partizanima i jedino prijevozno sredstvo za Badiju. Kad sam došla u crkvu Sv. Križa, osjećala sam da sam došla tamo gdje sam trebala doći. Predstojnici s. Suzani Bašić ispriopovjedila sam svoj san, a ona je rekla da će pisati Provincijalki, pa što ona odluči. Kući se nismo uspjele vratiti toga istoga dana jer nam partizani nisu dozvolili da se ukrcamo u kamion. Otac je došao kući, a mene nema! Kada sam se vratila, vikao je na mene i bio je jako ljut. Ali to me nije pomelo. Kada imaš čvrsto zvanje, ne može te nitko pomesti.

Kasnije sam dobila od Provincijalke pismo i otišla u Split na razgovor. Kao izliku za odlazak u Split rekla sam da želim bratu kupiti odijelo za Prvu pričest. Kad sam došla na Lovret, primila me s. Asumpta Alfirević, provincijalka. Bila sam uvjerena da su to sestre koje sam sanjala. Pomislila sam: Bože, je li to moguće? S. Asumpta mi je rekla da mogu odmah doći. Bilo je to 1947. godine. Kako to ostvariti kad me otac ne pušta? Majka mi je rekla da ne govorim ocu prije Božića jer će biti nemir u kući, pa sam mu rekla poslije Tri Kralja. Nakon toga nisam smjela doći za zajednički stol, a otac nije sa mnom razgovarao i uvijek je pravio neke scene.

Na Lovret sam došla 9. veljače 1948. godine. Tri godine sam bila kandidatkinja. Bila sam duboko zadovoljna, osjećala sam se kao u Noinoj arci. Postulaturu sam započela 14. veljače 1951. godine koja je tada trajala šest mjeseci. Odgojiteljica nam je bila s. Oresta Spacapan. Novicijat smo imale u Makarskoj u franjevačkom samostanu pod vodstvom s. Tomislave Pantelić.

U zajednici sam radila poslove opće prakse. Voljela sam sviranje a i već sam od ranije znala nešto svirati jer sam vježbala kod časnih. Što se tiče samostanskih djelatnosti najviše sam radila u radionici crkvenog ruha jer sam imala smisla za šivanje. Kod kuće, u Blatu sam završila tri 'singerska' tečaja. Jedna nas je učiteljica za vrijeme školskih praznika učila šivati. Učili smo sve ono što je onda mogla raditi singerica. Tečaj bi trajao po mjesec dana. Radila sam i u vrtiću. A sprema švelje mi je u vrtiću dosta pomogla. Dok sam radila u radionici (10 godina), bila sam i sakristanka.

Kad se u Zagrebu otvorio 'katehetski', završila sam taj tečaj koji je tada trajao jednu godinu. Potom sam radila u administraciji *Veritasa* kod p. Ivona Čuka. Morala sam učiti pisati na mašinu. 'Lupala' sam po njoj da što prije naučim. Bilo je brdo papira, nisam se snalazila. Jedan gospodin koji je bio u mirovini, nesebično mi je pomagao.

Od svih djelatnosti ipak mi je najdraže bilo raditi kod male djece. Djeca su društveno najugroženija. To sam vidjela i zato sam voljela s njima raditi.

U Imotskomu sam negovala gđu. Vučemilović. Kad je ona umrla, čekala sam koju će mi dužnost dati Provincijalka. Dok sam tako jednom radila u vrtu, prošla je pokraj mene jedna učiteljica koja je preko odmora žurila uzeti svoju djecu s ciljem da ih ostavi kod muža koji radi u kafiću. Ona preko odmora trči dignuti djecu! Kad je ona otišla, bilo mi je teško što se nisam ponudila da ih pričuvam. Predstojnica mi je rekla da ih primim dok dođe Provincijalka, a kad ona dođe, vidjet ćemo što i kako dalje. Tako sam ja prihvatila na čuvanje dvoje djece. Doznala za to zubarica, pa molila da primim i njezinu djecu, pa jedna pjevačica isto. Ja sam začas postala *teta* s mnogo djece, ali nisam imala odgovarajuće uvjete za rad. Zbog ovakvog djelovanja udba me u nekoliko navrata zvala na razgovor, ali ja se nisam odazvala na nijedan njihov poziv. Stoga je službenik došao k meni u samostan. Nije bio strog. Naposljetku je predložio da će oni uzeti predškolsku djecu, a mi možemo zadržati manju. Ja sam to prihvatila i rekla mu da Provincijalka treba odlučiti. Kasnije sam išla raditi u vrtić u Kaštel Lukšić, pa u Seget i u Zadar.

Kad uspoređujem život u samostanu nekad i danas, mogu reći da mi se u našoj zajednici najviše sviđaju promjene koje vode na bolje. Drago mi je kad se sestre razumiju, kad vidim da se žrtvuju. Posao kao takav meni nikad nije bio težak, imala sam veliko pouzdanje u Boga i On mi je uvijek pomagao. Ja sam učinila što sam mogla. Važno je da se oslanjamo na Njega, to me najviše veseli. Bez Boga se ne može ništa.

Došla sam u godine kad više ne pomaže medicina. Ostavljaju oči, ostavljaju uši, ostavljaju noge, svi udovi polako ostavljaju. Zaboravljam. Sada to trebam prihvatiti. I to je dio života. Mogla bih nekada ležati cijeli dan kako tijelo vuče. Ali, Gospodine, ja još želim izvršiti ono što trebam izvršiti.

Kad se probudim najprije upalim radio Mariju i molim krunicu. Iza toga, dok se spremam za molitvu u kapeli, rado slušam razmatranje preko radija. Poslije molitve i mise molim Jutarnju s Radio Marijom. Slijedi doručak, pa šetnja *šumicom* s krunicom za pokojne sestre. Kad dođem u sobu molim, razmatram, čitam, pletem, ili idem nekoga posjetiti. Koji put idem vani, ili mi dođu gosti.

Zajednici želim da se razvija, da se mlade sestre školuju i rade ono za što su osposobljene. Neka se jako pazi koje talente kandidatkinja ima i neka se u njima usavršava. Nije lako kad se nađeš na nekom poslu za koji nisi sposoban.

Posebni želja nemam, jedina mi je želja da sretno umrem. Promatrajući sve oko sebe čini mi se da sam najsretnije stvorenje na svijetu. Zahvalna sam da sam za zajednicu mogla nešto napraviti i da za nju mogu umrijeti. Želim zahvaliti Bogu za sva dobročinstva koja mi je udijelio, za zvanje, za roditelje, za zajednicu koja mi je dala ono što mi je dala.

s. Aleksija Sardelić

U SVIJET POĐI – NA LOVRET DOĐI

Brnaze kod Sinja malo je selo u kojemu sam ugledala svjetlo ovoga svijeta 5. siječnja 1931. godine. Imala sam jako dobre roditelje koji su rodili šestero djece, dva brata i četiri sestre. Jedan brat i sestra umrli su ubrzo nakon rođenja.

Pučku školu završila sam u rodnom selu. Živjeli smo pristojno. Nismo oskudijevali, a nismo se ni razbacivali. Imali smo svoj posjed i blago. Svi smo bili marljivi i sretni. Majka je bila domaćica, a pomagala je gdje je bilo potrebno.

Vjerski život u obitelji bio je na visini. Majka je bila franjevačka trećoredica pa se u obitelji molilo zajedno. Uvijek smo u svibnju i listopadu navečer molili krunicu. Moji su roditelji često molili molitve iz molitvenika, također su pratili vjerske glasnike.

U crkvu smo išli u svetište Gospe Sinjske, koje je udaljeno oko tri kilometra. Išlo se i vraćalo

pješice i nikome nije bilo teško. Od kuće bi se uputili kad zazvoni 'prvi', jer je to bio znak da treba krenuti kako bi se na vrijeme stiglo na sv. misu. Djeca su išla na školsku misu, a odrasli na 'veliku', tj. župsku. Vjeronauk se za vrijeme moga djetinjstva poučavao u školi.

Kada sam porasla i promatrala sestre franjevke, nešto me je iznutra ispunjalo i veselilo. One su bile vrlo susretljive. Kada sam svoju želju da pođem u časne izrazila roditeljima, bilo im je drago i nisu mi smetali. Štoviše u njima sam imala podršku.

Na Lovret me je odvela Ivka Čarić, picokara, kako su se zvale neudane franjevačke trećoredice. Ivka je bila jako povezana sa sestrama u franjevačkom sjemeništu u Sinju a poznavala je i s. Asumptu, provincijalku. Ona je mene i sve djevojke koje su željele odvela u samostan. Mi smo je zvale *tetom*. U Split sam doputovala 15. svibnja 1948. godine poznatom *rerom*. Mislim da je vozila oko tri sata.

U ono vrijeme nije bilo velike razlike u odgoju u obitelji i u samostanu. Bilo je strože i u obitelji i u samostanu. Meni je sve to bilo normalno i sveto. Za vrijeme kandidature bila sam u Zagrebu u svetištu Majke Božje Lurdske. I s. Ozana je tada bila kandidatkinja. Predstojnica nam je imala prigodne govore, a otac Ante Antić poduku.

Za postulaturu sam došla na Lovret, a odgojiteljica je bila s. Oresta Spacapan. Ne može se reći da je bila previše stroga, nego je htjela da sve bude u redu, i tome nas je učila. Znala je opomenuti majčinski. Za vrijeme postulature vjeronauk nam je imao vlč. Matijaca.

U novicijatu smo bile u Makarskoj, u franjevačkom samostanu, a voditeljica je bila s. Tomislava Pantelić, jer se s. Oresta razboljela i otišla na liječenje u Sloveniju. Fra Frano Nimac nam je bio duhovnik i držao nam predavanja. U novicijatu nas je bilo sedam. Bile smo uvijek s odgojiteljicom. Na raspolaganju smo imale samo dvije sobe. Međutim, onda je bilo takvo vrijeme i svaka je bila zadovoljna na svom putu. Znale smo se šaliti i smijati, pomagati jedna drugoj i gdje god je to bilo potrebno. Nikad nisam postavljala pitanje zašto nešto moramo raditi. Moja je svakodnevna dužnost bila pomagati s. Amabilis Masnić u

crkvi i sakristiji. Na toj dužnosti sam ostala i nakon polaganja prvih zavjeta, to jest od 1952. do 1956. godine. Poslije toga sam bila sakristanka u crkvi Gospe od Zdravlja na Dobrome u Splitu do 1963., nakon čega su me opet vratili u Makarsku gdje sam ostala dvije godine.

Briga za sakristiju prati me cijeli moj redovnički život, počevši od kandidature, gdje sam bila sa s. Benignom u crkvi Gospe Lurdske u Zagrebu. Jedino tijekom postulature na Lovretu nisam imala brigu za kapelu. Kada sam došla u Njemačku, i u Glonnu i u Bad-Tölzu, uz dužnost njegovateljice, imala sam na brizi kapelu.

U Njemačku sam išla 1965. godine. Najprije sam bila nepunu godinu u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Münchenu gdje sam obavljala domaćinske poslove. Godine 1966. premještena sam u Glonn u starački dom gdje sam djelovala kao njegovateljica do 1984. godine, a onda u Bad Tölzu također u staračkom domu do 1991. godine. Nije bilo lako i jednostavno ići u tuđinu bez poznavanja jezika. Božja providnost sve nas je vodila, pa smo mogle ići naprijed. Vjerujem da kad se sluša, onda dragi Bog pomaže.

U Glonnu nas je najprije jedna profesorica učila njemački, a kasnije profesor Denk. Učile smo uz posao i dobro smo svladale njemački jezik tako da smo kasnije upisale potrebne tečajeve. Ja sam završila njegovateljski i malteški tečaj u Münchenu 1970./71. godine.

U Njemačkoj sam bila 25 godina. Ispočetka mi je bilo teško ali s vremenom sam se uhodala i naviknula na dužnost, imala sam svoj ritam a i sestre su bile tu. Ja sam se osjećala domaće. Mi smo, naime, bile u jednoj redovničkoj obitelji pa se nismo osjećale toliko otuđene, barem ne ja. Sestre iz Glonna i Bad Tölza su se često susretale i družile. Zapravo, tražile su razloge da budu zajedno. Tada bi se razgovaralo, pjevalo, veselilo i to nam je davalo snage. Posebno u početku. Dom se u Glonnu još gradio kad smo mi sestre došle. U prvim radnim danima s nama je bila s. Auguština Zorec, tadašnja vrhovna zamjenica, koja nas je uputila u mnogo toga, jer mi nismo znale jezika.

U staračkom domu smo radile dvokratno. Dan smo započinjale Jutarnjom u 6 sati. Zatim smo išle na posao do 12 sati, a u međuvremenu je bila pauza za doručak, kako je tko prispio. Poslije podne smo opet radile. Sv. misu smo imale navečer, a nedjeljom i blagdanom prije podne. Sve nam je bilo zajedničko, kao da smo na Lovretu. Duhovnik nam je u početku bio vlč. Vilim Cecelja, a kasnije svećenici iz hrvatske misije. Inače su naši svećenici kod nas rado navraćali.

Nikada nisam osjetila da su sestre Nijemcima bile suviše. Pok. Müller, ravnatelj Caritasa, znao je reći: *Vi niste samo radnice, vi ste i duhovne majke*. Rado je imao sestre. Imam puno lijepih uspomena iz Njemačke. Među te spada i hodočašće u Fatimu, Lurd, Asiz. Bila sam također i u Svetoj Zemlji s hrvatskom misijom iz Stuttgarta. U Rimu sam bila dva puta s bolesnicima iz Caritasa.

Iako sam se navikla na Njemačku, uvijek sam rado dolazila u Domovinu, naročito na Lovret koji mi je ostao posebno u srcu. Tu sam rado dolazila na duhovne vježbe.

Iz Njemačke sam se vratila 1991. godine i to u franjevački samostan u Omišu kao sakristanka i pomoć u njezi bolesnih fratara sve do 1997. godine. Zatim sam po treći put bila premještena u Makarsku za sakristanku do 1999. godine, a potom opet u Omiš na iste dužnosti. Iz Omiša sam 2009. godine došla na Lovret. U početku mi je na Lovretu bilo neobično, jer je ovo velika zajednica u odnosu na prethodne. Sada sam se naviknula. Više nisam za filijalu, a ovo je naša kuća, pa do Božje volje. Radim koliko mogu. Rad mi je ispunjenje i zadovoljstvo. Kad se radi i vrijeme brže prođe. Sve na slavu Božju.

Molitva i razmatranje najviše su mi davali snage, i sada. Uvijek treba započinjati iznova. Prihvatiti volju Božju, pa i onda kad ti je teško.

Ja sam optimista, nisam nikada gledala crno. Znala sam šutjeti i prešutjeti kad je trebalo i to me spašavalo. Dobro je dok traje vatra čekati da se stiša, a onda smireno reći što imaš. To mi je bilo osobito važno kad sam imala službu odgovorne sestre u zajednici.

Kad gledam unatrag, pomislim da je nešto moglo biti bolje. Pa ipak sam nešto dobroga učinila, trudila sam se koliko sam mogla, nisam gledala da mi netko uzvрати za učinjeno, radila sam na slavu Božju.

Sv. Franjo mi je uvijek nadahnuće. Kod njega me najviše privlači njegova jednostavnost, to što je volio sve živo na svijetu, a Boga nada sve, što je bio siromašan i potpuno predan u volju Božju.

Našoj zajednici želim da bude po Božjoj volji i da nam On dade novih zvanja.

s. Teofila Mastelić

ČASNE KOD GOSPE

Rođena sam 21. rujna 1930. godine u Brnazama kod Sinja. Imala sam jednu sestru i brata koji je živio samo nekoliko dana. Majka mi je umrla kad sam imala samo četiri i po godine. Tada nas je otac ostavljao na čuvanje kod susjede a vodio nas je kući navečer kad bi se umoran vraćao s posla, bilo s polja, bilo od blaga. Pet-šest godina nakon majčine smrti otac se ponovno oženio s 'tetom' Danicom, koja je imala dvije kćeri i sina. 'Teta' Danica je tako dobro gledala na nas djecu da nije mogla biti bolja.

Vjerski je život u našoj obitelji bio dobar. Kad bi se otac navečer vratio s posla, u kući se zajedno molila krunica. On bi bio jako umoran i ne bi mogao puno moliti. Nekada bi mi molili sami. Nebrojeno puta smo ga dočekali ispred kuće spavajući jer je znao vrlo kasno dolaziti kući.

Što se tiče materijalnih dobara mogu reći da nismo oskudijevali. Kad je 'teta' došla u kuću ona

i ćaća su se bavili oko polja i blaga. Nismo bili gladni.

S 'tetom' sam uvijek išla u Sinj u crkvu i promatrala časne. Jedne su uvijek klečale kod Gospina oltara - to su bile naše sestre, a na drugoj su strani klečale sestre milosrdnice. Iako su mi franjevke bile drage, s njima nisam razgovarala. Znala sam govoriti 'teti' kako ću ja ići kod njih. Ona bi mi rekla: "Nemoj, ćaća će se ljutiti". Ćaća se doista ljutio. Plakao je kad

sam mu rekla da ću poći u samostan. A kada sam pošla na Lovret, sjeo je ispred kuće i žalio: “Kome ostavljaš mene!?” Na kraju je ipak prihvatio moj izbor.

Ocu je bilo teško da nitko ne ostaje s njime da mu pomogne raditi. Pričao mi je da je u Austriji služio vojsku, te je tamo susreo časne sestre koje su imale blago i puno su radile. Mislio je da će i meni biti teško ako odem u samostan te da neću moći izdržati, jer časne puno rade. Ja sam rekla ocu da svejedno idem.

'Teta' Danica je imala rođenu sestru, s. Perpetuu, i dvije nećakinje kod Služavki Maloga Isusa. S. Perpetua me zvala da dođem kod njih, ali ja nisam htjela. Rekla sam da neću nigdje u samostan nego kod ovih naših časnih kod Gospe. Tako sam s tetom Ivkom, sestrom od pok. matere, koja je bila trećoretkinja, došla na Lovret. Primila me s. Asumpta Alfiredić koja je na mene ostavila jako lijep dojam. Poslije mene su došle i druge kandidatkinje iz Brnaza naše sadašnje sestre: s. Branimira, s. Teofila i s. Ladislava.

Moji prvi dani u samostanu bili su lijepi. Ništa me nije iznenadilo i ništa mi nije bilo naporno raditi, samo mi je bilo teško kad bi me sestre korile za nešto što nisam skrivila. Radila sam najčešće u kuhinji. Cijeli sam radni vijek bila kuharica u svećeničkim ili našim kućama. U svećeničkim je bilo puno teže kuhati nego u našima. Štednjaci su bili na drva pa je trebalo ložiti vatru. Ponedjeljkom smo iz kuhinje išle u praonicu prati rublje, a tada nije bilo strojeva za pranje. Ako bi u ponedjeljak padala neka svečanost, onda smo u nedjelju navečer počele prati robu. Trebalo je ložiti vatru, grijati vodu. Tako bi radile cijelu noć sve dok robu ne bi stavile na sušilo.

Najduže sam bila u kuhinji franjevačkog samostana u Makarskoj, 12 godina u dva navrata, zatim na Sv. Duhu u Zagrebu 10 godina, također u dva puta. Na drugim mjestima sam bila kraće. Često sam bila premještana. Premještaji mi nisu uvijek jednako padali. Nekada mi se činilo da me se premješta iz čista mira. Tko zna prave razloge!? Ja bih išla, slušala sam, nisam se bunila. Jedino sam iz Zaostroga tražila da me se premjesti. Tamo sam bila dvije godine. Za mene je to bila prava kalvarija. Bile smo samo dvije sestre, s. Štefanija Jelavić i ja. S. Štefanija bi ujutro u pregaču stavila hrane i otišla čuvati blago i vraćala se tek navečer. Sav domaćinski posao u kući ostao bi na meni. U Zaostrogu su bila tri fratra. Kad bi gvardijan bio u kući, bio bi red, a kad njega ne bi bilo, druga dvojica su se grubo ponašali prema meni.

U kuhinji sam dugo bila sa s. Janjom Nazor: u Vrbanićevoj u Zagrebu i u Makarskoj. Bilo je jako naporno. Teško je bilo kad se nije imalo što spremi za jelo. U takvim bi situacijama u Makarskoj brat laik donio neku sitnu ribu, a mi bi sestre uz to obično pripremile tijesto. Meso se vrlo rijetko kupovalo. U samostanima trećoredaca se još više osjećalo siromaštvo. Oni su još skromnije živjeli, ali su jako cijenili sestre i bili su fini prema nama.

Moja je skupina imala novicijat u Makarskoj, jer je u to vrijeme na Lovretu jedan dio kuće bio oduzet i okolnosti su bile takve da se nije smjelo imati novicijat. Fra Karlo Nola, tadašnji franjevački provincijal, primio nas je u Makarsku. Bilo nas je sedam novakinja. U početku su sestre s Lovreta za naše uzdržavanje davale brašna i ono što su mogle. Kasnije fra Karlo nije dozvolio da se što daje s Lovreta, nego je tražio da mi sestre zauzvrat prihvatimo rad na vrtu i druge poslove. A radile smo svašta. Ne postoji što se nije radilo!

Na Lovret sam došla 2001. godine, dakle prije deset godina. A ranije sam, od 1976. do 1980. godine, na Lovretu obnašala službu kuharice.

U poslu kuharice osjećala sam se ispunjenom. Molitva i samoća su me najviše krijepili. Samoća mi je bila veoma draga. I sada.

Ove godine slavim okrugli, visoki jubilej - malo po malo doživjela sam 60 godina redovništva. Na proteklo razdoblje života gledam s različitim uspomenu. Brzo je prošlo. Lijepo se zaboravi, ružno te se takne nemilo!

Navikla sam raditi, ali sada više ne mogu i to mi teško pada. Htjela bih, ali ne mogu. Teško se dignem, tijekom dana nemoć je velika. Vrijeme sporo prolazi. Tim više što slabo vidim pa ne mogu čitati. No, smrti me nije strah. Pošalji je, Bože, što prije.

s. Ozana Jagnjić

PROVIDNOST NA BRODU

Moj otac Anton bio je sedmo dijete u obitelji i imao je samo 13 mjeseci kad mu je majka umrla. Njegov otac, moj djed nije se ponovo ženio, pa je brigu o obitelji preuzela najstarija kći. Ona je odgojila moga oca. Kad je on došao do doba zrelosti, morao je preuzeti ulogu hranitelja obitelji. Moj je otac imao barku te je zajedno sa zetom lovio ribu, prevezio je i prodavao i tako prehranjivao obitelj.

Ja sam rođena 24. veljače 1923. na Olibu kao najstarije dijete u obitelji, a bilo nas je četvero, tri sestre i jedan brat. Najmlađa sestra nije se ni rodila kad je naš otac oputovao u tuđi svijet, u Ameriku kako bi zarađivao za obitelj. I ja sam tada još bila dijete. Stoga mogu reći da oca nisam pravo ni poznavala. Susrela sam ga tek za prve zavjete. Tada sam se od ganuća rasplakala, što je njega jako iznenadilo. Nisam mu mogla objasniti svoj plač.

Posebni pečat vjerskom obiteljskom životu dao je djed. S njim smo svaku večer molili kronicu. Nijedan dan nije nam prošao bez zajedničke molitve. Kad smo prešli stanovati u novu kuću i odvojili se od djeda koji je ostao u našoj staroj kući, molili smo s majkom ali ne tako revno kao s djedom. Molili smo više svatko za sebe, jer je moja majka imala veliku odgovornost za domaćinstvo.

Moj poziv u redovnički život velika je tajna. Objelodanio se u nesvakidašnjim uvjetima. Naime, prigodom ispraćaju jednog mladića koji je išao u vojsku našla sam se na obali i za pozdrav sam mu pružila ruku. On je mene tada poljubio. Taj je poljubac za mene bio kao strijela koja me pogodila ravno iz neba. Odučila sam tada: Od danas zauvijek umirem svijetu.

U to vrijeme bilo je uobičajeno da se djevojke koje razmišljaju o odlasku u samostan savjetuju sa župnikom. To sam učinila i ja. Na župnikov su poziv u naše selo došle sestre Predragocjene Krvi. On je njima govorio o meni, ali one su rekle da me ne mogu primiti jer su bile u takvim prilikama da su morale otpustiti sve sestre koje nisu imale doživotne zavjete.

Vjerujem da to nije bilo slučajno te da se i ovaj događaj uklapa u moj poziv. Na jednom mom putovanju brodom vidjela sam kako je kao putnica ušla jedna časna sestra. Nešto me potaknulo da s njom progovorim. U tom sam razgovoru doznala za s. Henriku Glinšek, provincijalku, koja me srdačno primila. S tim događajem započeo je moj odaziv na Božji poziv: *Dođi i slijedi me!* Njezina odgovornost prema meni, za mene bila je ispravna. Ponudila mi je da između tri struke biram jednu i dala mi mogućnost da se u izabranoj struci što više usavršim.

Vrijeme novicijata provela sam sa skupinom novakinja u Makarskoj. Odgojiteljica nam je bila s. Tomislava Pantelić, a duhovnik fra Frano Nimac. U novicijatu sam se duhovno obogatila. Na tim temeljima, od tada do danas, živim svoje redovništvo.

Redovnički odaziv na Isusov zov: *Dođi i slijedi me*, nije za mene jednostavan put jer ja sam samo čovjek. Ni On koji se u potpunosti pokorio volji Očevoj nije imao život bez problema. Ivan je rekao za njega: *Svojima dođe a njegovu ga ne primiše*. Tri puta je padao pod teretom križa. Kad je on padao, sasvim je razumljivo da i mi posrćemo. Nismo savršeni. Na svom putu oslanjamo se na Njega.

Poslije novicijata sve su moje kolegice bile poslone na filijale. Za mene je bilo određeno da budem na Lovretu u šivaonici kod s. Tomislave Pantelić. Kako je u to vrijeme preuzet samostan Sigurata u Dubrovniku, s. Paula Pavičić je iz zadarskog sjemeništa poslana u Dubrovnik, a ja u Zadar za pospremanje kuće. U Zadru sam ostala godinu dana. Poslije Zadra sam dvije godine radila u praonici samostana franjevac konventualaca na Obali u Splitu. Poslije Obale otišla sam u Trpanj, na podružnicu za koju su svi govorili da je mjesto u kojemu se prokušava zvanje. Ako je neka sestra tu bila par mjeseci ili najviše godinu dana, a nije imala nekoga tko joj je bio oslonac, bilo joj je veoma teško. Ja sam izdržala četiri godine! Za mene je to bilo vrijeme prave kušnje, ali ne želim pričati o tome što sam doživjela. U Trpnju sam radila sve što je trebalo, nije bilo određene dužnosti. Kad više nisam mogla izdržati, On je učinio čudo, barem ja tako gledam. Premještena sam na Sv. Duh u Zagreb, gdje sam ostala deset godina. Potom je slijedila Odra kod Zagreba dvije godine, pa opet Obala dvije godine. Poslije Obale ponovo u šivaonicu zadarskoga sjemeništa gdje sam se razboljela. Završila sam na operaciju u Biograd. Bilo je pitanje hoću li ostati na životu. U dane bolničkoga liječenja došla mi je u posjet jedna sestra i pitala me gdje ću kad iziđem iz bolnice. To me pitanje začudilo ali i navelo na promišljanje i odluku da pođem kući dok ne ozdravim. Interesirala sam se koliko kao bolesnica mogu biti izvan zajednice. Ostala sam tri godine, znajući da ne vršim prekid. Vratila sam se od kuće 1981. godine i od tada sam na Lovretu.

Kad sam bila zdravija obavljala sam razne dužnosti i odgovorno ih izvršavala. Danas to više ne mogu. Heklanje mi najviše ispunja vrijeme. Sve što radim, Božje je to djelo i njemu dajem svoju hvalu.

s. Feliksa Budeša

JEKA IZ AFRIKE

NADA U BIBLIJI I NADA U NAŠEM ŽIVOTU

Duhovne vježbe naslovljene *Nada u Bibliji* bile su predviđene prema programu naše Družbe, odnosno programu trajnog odgoja. Dogovarajući temu i vrijeme s predavačem početkom školske godine, sestre nisu ni pomišljale koliko je proroštva u svemu tome. Duh Sveti je želio da baš ove duhovne vježbe budu u to vrijeme. Znamo, svako vrijeme je vrijeme nade, ali ovih zadnjih nekoliko mjeseci za nas ovdje u DR Kongu to je posebno izraženo. Naime, zbog napuštanja redovničkog života nekoliko naših sestara i kandidatkinja sve smo bile pogođene i stavljene pred mnogo pitanja. S ovim osjećajima zabrinutosti došle smo u Luhwinju 11. svibnja da provedemo nekoliko dana u molitvi i razmatranju u svjetlu biblijske nade.

Svećenik Pino Locati, missionar d'Afrique, svojim dubokim poznavanjem Svetoga pisma, a posebno svojom originalnošću u prenošenju i tumačenju Riječi Božje, pomogao nam je da Riječ iz nebeskih visina i Pismo iz dalekog vremena siđe u naš svakidašnji život. Naša zabrinutost, strepnja a možda i razočaranja bila su uzdrmana. Naslovi izlaganja bili su zanimljivi i poticajni kao "light motivi" u reklamama, primjerice:

- Izidi iz same sebe
- Prestani se gristi: dozvoli da Bog bude Bog
- Prestani sa svojim isprikama
- Naprijed i ne gledaj više unatrag...

Sve nas je to pogađalo u dubini našeg srca i u našoj stvarnosti.

Poslije svakog predavanja svećenik nam je davao pitanja za osobno razmišljanje. Upravo su mi ova pitanja pomogla čitati Riječ Božju u mom životu.

Luhwinja – naša kuća i kolijevka sestrinskoga života ovdje u Kongu, okružena planinama, odiše mirom i kao takva je oaza za odmor duše i tijela. Zahvaljujemo dragom Bogu koji je htio da budemo prisutne ovdje kao i svim sestrama koje su nam pomogle da uživamo blagodati ovoga pitomog mjesta.

Dani provedeni u razmatranju nade u Bibliji, u našoj Družbi, u našim zajednicama ovdje u Kongu i u životu svake od nas, bili su odlična priprava za slavlje naših redovničkih zavjeta. Na blagdan Porcijunkule slavile smo doživotne zavjete naših dviju sestara, s. Marie Louise i s. Espérance. Na blagdan sv. Klare slavile smo moje prve redovničke zavjete. Okružena sestrama i roditeljima, zahvaljujem Bogu što me je pozvao živjeti u ovoj redovničkoj obitelji. Svjesna svoje ljudskosti i krhkosti, kao glinena posuda, sa svetim Pavlom svoju snagu nalazim u Božjoj milosti.

Don Sekatera, koji je predvodio euharistijsko slavlje, u svojoj propovijedi je naglasio vjernost u našim obvezama i našoj opredijeljenosti za Krista koju je potrebno svakodnevno obnavljati. Radost zajedništva velike franjevačke obitelji mogla se osjetiti i doživjeti u zajedničkom pjevanju Franjine pjesme stvorova nas sestara franjevaka, braće franjevaca i pripadnika Franjevačkog svjetovnog reda. Sve to je još jednom posvijestilo želju da cijeli naš život bude pjesma hvale Bogu.

s. Seraphine Fazila Kanyere Karambu

PRIPREMA ZA DOŽIVOTNE ZAVJETE

Tijekom ove školske godine zajednica nam je omogućila vrijeme intenzivne pripreme prije polaganja naših doživotnih zavjeta. Od 7. lipnja do 6. srpnja bile smo u našoj zajednici u Ngubi u Bukavu. Priprema je završila duhovnim vježbama u našoj zajednici u Luhwinji od 10. do 19. svibnja. Moto pripreme bio je "Idi i popravi moju kuću, koja se ruši". Tijekom jednomjesečne pripreme razmišljale smo o sljedećim temama: Dinamika života u zajednici, Riječ Božja u redovničkom životu, Živjeti zavjete kao žena, Živjeti zavjete kao franjevka, Potreba za osobnošću u redovničkom životu, Putovima svetoga Franje i Duh Sveti govori osobi: život Charla de Faucould.

Promišljajući o zajedništvu, predavač nam je posvijestio da je naš život dar Presvetog Trojstva te da u suživotu s drugima ostvarujemo zajednicu, ali i svoj poziv. Odgovor na Božji poziv svaki pojedinac daje u zajednici i upravo zbog toga zajednički život traži sudjelovanje svake osobe. Bratski život temeljno je ozračje za život Bogu posvećenih osoba a zajednica mjesto gdje mi učimo postajati braća i sestre.

Zajednica se izgrađuje malo po malo. U nju se ulazi postupno, prolazeći različite etape doživljavanja zajednice kao što je: 1. vrijeme idealiziranja: vidimo samo ono najbolje u zajednici i mislimo kako smo okruženi "živim svecima"; 2. vrijeme obeshrabrenja: postanemo svjesni svojih krivih idealističkih predodžbi, svjesni nejasnoća koje nas nukaju da počnemo razmišljati kako je drugdje puno bolje. Događa se da neki u tom stadiju razmišljanja zatvore vrata zajednici i počnu tražiti taj bolji život negdje drugdje; 3. vrijeme realnosti: postanemo svjesni kako zajednica nije izgrađena ni od samih svetaca ni od samih grješnika. Osobno sazrijevanje i posvješćivanje osobne povijesti pomaže nam da drugoga doživljavamo kao dar Božji, bez obzira u kakvoj je ambalaži.

Zajednički život Bogu posvećenih osoba poznaje trenutke radosti, zajedništva, isto tako i trenutke nesporazuma, kriza, obeshrabrenja, napetosti. Nažalost, ponekad se zadržimo samo na napetostima. Takvi trenutci su neophodni za sazrijevanje osobe i zajednice, ali ih treba nadvladati. Uzroci nesporazuma u zajednici počivaju na činjenici što je svaki član zajednice jedinstven, različit od drugog, sa svojom poviješću, svojim mogućnostima, ambicijama. Zrela zajednica ne bježi od nesporazuma. Naprotiv, prepoznaje ih i suočava se s njima. Ako su nesporazumi i konflikti dobro nadvladani, to su razdoblja posvješćivanja istine o samom sebi i zajednici.

U svom izlaganju s. Staha nam je predstavila modele upravljanja nesporazumima:

1. Nikad ne napadati osobu i izbjegavati osude s riječju "Ti".
2. Razgovaraj "licem u lice", traži dobar trenutak za otvoren i konstruktivan razgovor, ne prozivaj i ne osuđuj osobu u javnosti.
3. Vidi ono dobro i lijepo u drugoj osobi; nažalost mi često vidimo samo negativno, a narodna poslovice nam lijepo kaže: "Ne smijemo nikad poistovjetiti ćup za mlijeko i zmiju koja je u njemu".
4. Posvijesti da ne znamo svu istinu o drugom, i obratno, te da naša mišljenja nisu apsolutna. Svatko može pogriješiti u prosuđivanju.
5. Jasno postavlja pitanja i konkretno iznosi svoje mišljenje.

6. Uči se slušati i ne izvlači “iz naftalina” stare pogreške.
7. Postavi sebi jasan motiv: izići iz nesporazuma. Priznaj da i drugi ima pravo na pogrešku.

Živimo zajedno u zajednici i naučimo blagoslivljati jedna drugu. Umjesto da je ugasimo, odlučimo se uvijek upaliti svijeću. Ustvari, idealna zajednica ne postoji, jer nitko od nas nije idealan. Istina je da smo mi takvi kakvi jesmo, oni koji gradimo zajednicu.

Poseban naglasak stavljen je na važnost življenja Riječi Božje u redovničkom životu (usp. Kor 3,16). Redovnički je život bez meditiranja Riječi Božje promašen život. Ako se ona zanemari, postoji velik rizik da osoba posustane na redovničkom putu i postane kao podijeljeno kraljevstvo (usp. Mt 15,32) između posla, odgovornosti, raznih briga, zajednice. Ukoliko Riječ Božja nema više mjesta u mom životu riskiram da dođem u stanje teže od prvotnog. Stoga svaka Bogu posvećena osoba treba sebi svaki dan postaviti pitanje: Koji je moj napredak u redovničkom životu? Napredujem li ili nazadujem?

Svaki odnos, ukoliko želi biti dubok i iskren, treba trenutke tišine. Pa iako nam se ponekad čini da Bog šuti na naše molbe – potrebno je ustrajati. Gledajmo Isusa koji je i sam živio samoću na križu, ali nije izgubio povjerenje. Znamo da moliti ustrajno nije nešto potpuno jednostavno. Ali Bog daje dar molitve onome tko moli. Moliti učimo moleći. Kvaliteta naše molitve ne ovisi o nama već o Bogu. Ali, vrijeme i vjernost molitvi ovisi o nama. U molitvi svi smo početnici. Truditi nam se oko molitve kao i oko življenja zavjeta.

U nagovoru o zavjetima rečeno je da žena ima svoju jedinstvenu ulogu u načinu njihova oživotvorenja. Bog nas je stvorio ženama i moramo biti ponosne na to. Kao žene želimo biti Bogu posvećene, slijedeći primjer sv. Franje i sv. Klare. Evanđeoski savjeti su način radosnog i cjelovitog predanja Bogu.

Zavjet čistoće je prvi i najvažniji evanđeoski savjet dok su druga dva izraz ove ljubavi. Po njemu mi prihvaćamo Božju ljubav i uzvraćamo joj nepodijeljena srca.

Kad živimo siromaštvo, suobličujemo se Isusu a Bog postaje naše jedino bogatstvo. Kao franjevke trebamo biti odgovorne i znati razlučivati potrebno od nepotrebnog, njegovati osjećaj za žrtvu i odricanje.

Po zavjetima mi svjedočimo da smo izabrale Krista kao uzor našeg života. Bez straha i srama živimo svoje predanje Kristu u ovom svijetu.

S. Marie Louise Kaswera

NAŠI POKOJNICI

SESTRE NAŠE DRUŽBE

- S. M. Vendelina Vasilj**, živjela 72 godine, u Družbi 50 godina preminula 9. srpnja 2011. u Mostaru
- S. M. Amalija Zupanc**, živjela 94 godine, u Družbi 74 godine preminula 16. srpnja 2011. u Trstu
- S. M. Linda Boudreau**, živjela 60 godina, u Družbi 41 godinu preminula 21. srpnja 2011. u Palos Heights, IL
- S. M. Emilija Tapolčanji**, živjela 84 godine, u Družbi 58 godina preminula 24. srpnja 2011. u Zemunu
- S. M. Jerneja Anžel**, živjela 84 godine, u Družbi 51 godinu preminula 22. kolovoza 2011. u Ljubljani
- S. M. Dionizija Balajić**, živjela 86 godina, u Družbi 68 godina preminula 24. kolovoza 2011. u Splitu
- S. M. Vjera Prcela**, živjela 83 godine, u Družbi 59 godina preminula 2. rujna 2011. u Splitu
- S. M. Bonicija Primorac**, živjela 70 godina, u Družbi 50 godina preminula 15. rujna 2011. u Čitluku

RODBINA SESTARA

- Ivan Milas**, brat s. Beate, preminuo 29. srpnja 2011.
- Mara Aračić**, majka s. Martine, preminula 11. kolovoza 2011.
- Slavko Lovre Stojić**, otac s. Sanje, preminuo 19. kolovoza 2011.
- Filipa Škorić**, majka s. Marte, preminula 22. kolovoza 2011.
- Pave Prcela**, brat s. Vjere, preminuo 30. kolovoza 2011.

S. M. DIONIZIJA LUCA BALAJIĆ

U srijedu 24. kolovoza, na blagdan apostola sv. Bartola, mučenika Crkve, naša se s. Dionizija iz ovozemnoga preselila u vječni život.

Toga su dana njezina životna putanja, patnja i nesebično trpljenje za zajednicu dosegнули svoju puninu. Mi vjerujemo da je to sjedinjenje s proslavljenom Crkvom u nebu.

S. Dionizija Balajić rođena je 23. ožujka 1925. godine u Karakašici u župi Sinj, od majke Ane rođ. Abram-Vuletić i oca Duje, kao treće od dvanaestero djece. Na krštenju je dobila ime Luca, što znači svjetlo.

Iz djelovanja s. Dionizije kao i značenja imena koje su joj dali roditelji, može se iščitati njezin kršćanski i redovnički život - bila je svijetli primjer samoprijegara za sve s kojima je živjela.

Obitelj Balajić odgajala je svoju djecu u duhu kršćanske vjere. Često su je posjećivali redovnici i redovnice, te se naša s. Dionizija s njima susretala od ranoga djetinjstva. Vjerojatno je već u tim susretima bila posijana klica njezinoga budućega zvanja. Jednom prilikom, za posjeta obitelji Balajić, jedna je sestra franjevka upitala djecu tko bi s njom pošao u Čitluk. Znamo da su u to vrijeme naše sestre u Čitluku radile teške poslove na gospodarstvu braće franjevaca. Potaknuta i privučena primjerima franjevačkog života Luca se odvažila krenuti putem nasljedovanja sv. Franje. Na tom putu prethodila joj je rođena sestra, naša pok. s. Ignacija, a kasnije su, slijedom njihova primjera, još dvije sestre pristupile u našu zajednicu – s. Serafika i s. Ksenija.

S. Dionizija je kao pripravnica za redovnički život boravila u Čitluku od lipnja 1940. do veljače 1943. godine. Godine 1943. u Makarskoj je primljena u postulaturu. Tada je, kako je sama izjavila, prvi put vidjela more i oduševila se njegovim prostranstvom i dubinom. Nakon postulature koja je trajala pola godine, na Veliku Gospu 1943. započela je novicijat u Splitu. Prve redovničke zavjete s. Dionizija je položila 16. kolovoza 1944. godine, a doživotne tri godine kasnije, na blagdan Male Gospe 1947. godine u Splitu.

Zajednica je prepoznala snagu s. Dionizije i predanost poslu te je iz Splita, gdje je u staroj Biskupovoj palači jedno vrijeme kuhala za studente brodogradnje, šalje u Knin. U to vrijeme Zajednica nije imala svoju kuću u Kninu. Sestre su radile i stanovale u bolnici. S. Dionizija je radila u improviziranoj praonici rublja. Prisjećajući se kako se voda za bolničku praonicu nosila sa željezničkog kolodvora, s. Dionizija je okarakterizirala rad u jednoj rečenici: "Bože sačuvaj što smo i kako radile; bilo je puno i teško". U Kninu se razboljela. Nakon oporavka premještena je u Makarsku.

Ni malo pošteđena 1947. godine započinje rad u velikim kuhinjama te je službu kuharice obavljala sve do prošle godine.

Iz Makarske je s. Dionizija poslana kao prva sestra kuharica u samostan Sv. Mihovila u Zadru. Potom je djelovala u sjemeništima u Zadru, u Splitu na Poljudu i u Sinju. U to vrijeme rad u kuhinji spadao je među najzahtjevnije poslove, jer je iziskivao rano ustajanje, kako bi se na vrijeme naložila vatra, te je podrazumijevao cjelodnevnu zaokupljenost domaćinskim poslovima.

S. Dionizija nije bježala od posla. Štoviše, spremno je odgovarala na sve zahtjeve i nije se štedjela. Tako je u Sinju iz kuhinje premještena na još zahtjevniju službu u pekari, gdje je mijesila i pekla kruh za vrlo brojnu zajednicu fratara. Bilo ih je tada u samostanu oko stotinu.

Savijanu, ali ne i slomljenu, fizički oslabljenu 1953. godine zajednica je ponovno šalje u Knin, u bolnicu, gdje je 36 godina radila kao kuharica. Godine 1955. u Zagrebu se stručno osposobljava za tu službu, a kasnije u Zadru izvanredno završava višu kuharsku školu, kako bi mogla obavljati poslove odgovorne kuharice. Zasluženu mirovinu ostvarila je nakon 40 godina predanoga rada u velikim kuhinjama i na drugim teškim poslovima.

Kada bi mnogi poželjeli poštedu od rada i povlačenje u manju zajednicu, s. Dionizija nije tako učinila. I kao umirovljenica ona se zajednici stavila na raspolaganje te je od 1989. pa sve do prošle godine djelovala u vrlo zahtjevnoj kuhinji našeg samostana na Lovretu. Dakle, 21 godinu. U kuhinju je dolazila prije svitanja zore. Bila je vrlo smirena u nastupu i predana svom poslu do zadnjih snaga. Godinama je uzimala lijekove protiv bolova kako bi mogla ustati, započeti i ostvariti svoj radni dan. Starost, težak život i fizički poslovi, pognutu kralježnicu nisu slomili ni u bolesti, ni u umiranju.

Premda je već bila vidno istrošena i, za naše pojmove, umorna, s. Dionizija nije kasnila na molitvu niti je izbjegavala druge točke dnevnoga reda. Uvijek je imala vremena oprati posuđe ili obaviti neke druge poslove umjesto kandidatkinja. Bilo joj je drago da ih može iznenaditi i njihovu je radost doživljavala svojom.

Žrtvu nije izbjegavala nego osmišljavala.

Ljubav nije samo promicala u teoriji već ju je živjela kroz konkretna i vidljiva djela milosrđa. Tako svaki dan. Zauzimala se za dobro bližnjih, osobito onih u potrebi i do zadnjega nije odustajala.

Drage sestre, žrtve s. Dionizije bile su stvarne i ne male. Da ih je u duhu vjere primala i Bogu prinosila znamo po snazi koju je očitovala uspravno podnoseći teret, nepravedne osude, boli i patnje.

Živjela je i radila tiho, samozatajno. Hrabro je podnosila nevolje vremena i udarce života uvjereni da je Bog preuzeo brigu za cijeli njezin život.

Bogatstvo života s. Dionizije nije lako sabrati i izreći u nekoliko rečenica. Možemo reći da je glavno obilježje njezina životnoga puta bilo izgaranje za bližnje, za zajednicu. Znala je razumjeti potrebe i dijeliti sudbinu maloga čovjeka, onoga koji nema privilegije, niti bilo kakav posjed. Kao ilustraciju mogu spomenuti da je u bolnici u Kninu bila jednako susretljiva i darežljiva kako prema liječnicima tako i prema pomoćnom osoblju. Pomagala je i siromašne Kninjane, kao i, u to vrijeme siromašne fratre u kninskom samostanu. Nisu je morale lažne brige. Znala je trpjeti i šutjeti. Bila je svoja - nije se opterećivala hoće li se komu svidjeti.

Bila je dosljedna, predana Bogu i slabijima od sebe. Zagledana u I/istinu hodila je uvijek naprijed.

Ljubav prema molitvi, zajednici, rodnom mjestu, obitelji i Domovini živjela je neobično tiho, požrtvovno, nesebično.

Osobito ju je resila ljubav prema Gospi Sinjskoj. Tri dana nakon blagdana Velike Gospe, posjetivši je u bolesničkoj sobi, nakon hodočašća u Sinj, sestre su joj rekle da je pozdravlja Gospa. Tada smo zapjevale njoj dragu pjesmu, *O Gospe Sinjska*. S. Dionizija je, premda već nemoćna, jasnim glasom uspjela s nama otpjevati dvije kitice te pjesme.

Kao jaka žena umrla je s vjerom da ide u bolji, obećani život, predana u volju Božju po Marijinom zagovoru.

Draga s. Dionizija! Prostranstvo i dubinu mora koje si prvi put vidjela sa šesnaest godina nisi mogla obuhvatiti, kao ni bogatstvo Božje ljubavi, a ona te za života krijepila i na zalazu života k sebi prigrlila.

U zemnom životu nikoga nisi zaobilazila niti zaboravljala.

Svakoj si od nas pristupala kao sestra i majka.

Vjerujemo da Te je milosrdni Otac primio k sebi i da ćeš iz Očinskoga doma zagovarati nas, svoje sestre i našu zajednicu.

Počivala u miru Božjem.

s. Leonka Bošnjak Čovo

Poštovana sestro Provincijalka!

Vama i sestrama izražavam iskrenu sućut povodom smrti drage nam sestre Dionizije.

Žao mi je, nisam u mogućnosti prisustvovati ispraćaju u bolji svijet. Uvijek je gledala pozitivno, a u obavezama je bila spremna žrtvovati se nesebično do kraja.

Bila je jedna od prvih sestara u Sv. Mihovilu u Zadru. Rado je isticala skromnost zajednice, a od škratih namirnica trudila se razveseliti braću i sestre. I uspijevala je, slušao sam sada već od preminule braće redovnika.

Neka joj Gospodin bude nagrada, a Vama ponos na tako divnoj osobnosti.

Za nju ću slaviti sv. žrtvu, a Vama još jednom iskrena sućut

fra Petar Runje, TOR

S. M. VJERA ANA PRCELA

Samo tjedan dana nakon ispraćaja s. Dionizije Balajić ponovno je zazvonilo drevno lovretsko zvono obznaniivši prijelaz s. Vjere Prcela u vječni život.

U četvrtak, 1. rujna 2011. godine, zbog opće slabosti primljena je u splitsku bolnicu gdje je dan kasnije, 2. rujna, u večernjim satima preminula.

S. Vjera, krsnim imenom Ana, rođena je 5. travnja 1928. godine u Košutama, od oca Petra i majke Ive rođ. Grubišić-Čabo, kao treće djetete u brojnoj vjerničkoj obitelji. Majka je rodila jedanaestero djece, od kojih su dvoje vrlo mali umrli.

U rodnim Košutama završila je pučku školu. S petnaest godina, 15. srpnja 1943., odlazi školskim sestrama franjevkama u Sinj i započinje kandidaturu. Nakon tri godine, 14. veljače 1946. primljena je u postulaturu u Splitu. Kanonsku godinu novicijata započinje 15. kolovoza 1946. u Splitu. Prve redovničke zavjete polaže 8. rujna 1947. godine. Nakon zavjeta poslana je na podružnicu u samostan Sv. Mihovila u Zadru, gdje je obavljala kućanske poslove.

U Zadru je kasnije, boraveći izvan zajednice, završila bolničku školu.

Godine 1958., za vrijeme kanonskog pohoda vrhovne predstojnice M. Tereze Vidan splitskoj provinciji, nakon razgovora s njom, M. Tereza ju je pozvala u Rim.

Doživotne zavjete položila je 9. rujna 1964. godine u Rimu, kao članica Rimske regije.

Godine 1959. s. Vjera je određena za rad u bolnici San Filippo Neri u Rimu, gdje su sestre bolničarke tada i stanovale.

U razdoblju od 1972. do 1978. godine vršila je službu kućne predstojnice u zajednici sestara u Via Appennini 22, gdje je brinula i o starijim osobama, što je bio apostolat te kuće. Nakon toga ponovo se vraća u bolnicu San Filippo Neri, gdje je jednu godinu bila i predstojnica sestara. Godine 1983. kada se zajednica sestara povlači iz bolnice, ona iz kuće u Via Appennini 22, a poslije iz Via dei Colli della Farnesina 140, nastavlja svoju bolničku službu u istoj bolnici, gdje je imenovana i odgovornom sestrom na odjelu.

Radila je na onkologiji, predano, požrtvovno, s ljubavlju s najtežim bolesnicima. Osim medicinske pomoći, osobito se brinula za duhovnu pomoć bolesnicima, da osnaženi svetim sakramentima lakše podnose tjelesne boli i prijelaz u vječnost. Uvijek je bila vedra s bolesnicima i društvena s osobljem bolnice. Liječnici su je poštivali i rado susretali zbog njezine duhovitosti, ali i ozbiljnosti i točnosti u poslu.

Radišna i požrtvovna rado je činila usluge svećenicima, bogoslovima, sestrama, našim ljudima koji su u Rim dolazili potrebni bolničke i svake druge pomoći.

Nakon odlaska u mirovinu 1995. godine, posvetila se njezi starijih, nemoćnih i bolesnih sestara u zajednici. To je činila u svakoj kući u koju je bila poslana: na Farnesini i na Appenninima u Rimu, te u Grottaferrati i u Torvaianici. Godine 1996. imenovana je kućnom predstojnicom zajednice u Grottaferrati, a nakon iseljenja sestara radi gradnje kuće, službu predstojnice nastavila je u Torvaianici do 2002. godine.

Nakon višegodišnjeg promišljanja i želje za povratkom u domovinu, godine 2003. s. Vjera upućuje molbu vrhovnoj upravi u Rimu i provincijalnoj upravi u Splitu za prijelaz iz Rimske regije u Splitsku provinciju. U svojoj molbi ističe: "Splitska provincija je uvijek bila za mene kolijevka mojeg posvećenja Bogu već od samog početka kandidature. U Splitu sam dobila čvrste temelje moje osobne vjernosti Bogu koji me nije nikada napustio." Molba s. Vjere je povoljno riješena i nakon godine dana provedene u našoj Provinciji, vrhovna predstojnica dopisom od 27. rujna 2004. godine potvrđuje konačni prijelaz s. Vjere iz Rimske regije u Provinciju Presvetog Srca Isusova.

Iz suživota i razgovora sa s. Vjerom očito je da je na njezinu konačnu odluku povratka u Split utjecala i iznenadna, prerana smrt njezinoga brata svećenika fra Bone, koji joj je bio veliki oslonac u životu. Željela je biti što bliže da može češće posjetiti njegov grob.

U Splitu je s. Vjera, koliko su joj tjelesne snage dopuštale, jedno vrijeme pomagala u službi vratarice u provincijalnoj kući. Zadnje godine svoga života, fizički sve slabija, proživjela je u molitvi i žrtvi očekujući pohod Gospodnji.

Vjerujemo da ju je Gospodin, pridruženu brojnim našim sestrama Rimske regije i Splitske provincije, već primio u svoj Očinski dom. Njegova blizina nek joj je vječna nagrada.

s. Marija Petra Vučemilo

ZAHVALE

Drage sestre!

U dalekoj Južnoafričkoj Republici u Durbanu, 19. svibnja 2011. u 71. godini života, iznenada, iako je bio bolestan, preminuo je moj brat Pero. Budući da nisam mogla prisustvovati obredima pogreba posebno sam na njega mislila i za njega molila. Neka mu Gospodin bude punina mukotrpnog života, a njegovim kćerima i supruzi utjeha.

Od mnogih sestara sam primila pismeni ili usmeni znak suosjećanja sa mnom i mojom obitelji. Od srca zahvaljujem svim sestrama na molitvama i sv. misi. I na taj način osjetila sam znak sestrinstva.

Vaša s. Radoslava Bralo

Svim sestrama koje su došle ispratiti ostatke moga dragog brata Ivana, kao i svima koje su mi na bilo koji način izrazile sućut, iskreno zahvaljujem i preporučujem njegovu dušu u Vaše molitve.

Zahvalna s. Beata Milas

“Ja volim živiti” – često su izrečene riječi moje majke Filipe Škorić r. Babić. Upravo tako se i odnosila prema životu. Uvijek spremna na šalu i zadovoljna s malenim, uveseljavala je život i svojim bližnjima. Bila je hrabra, vrijedna i odlučna žena koja je nas djecu sama podigla na noge jer je otac bio u inozemstvu.

Svima nama, njezin je odlazak bio nenadan, a ona se pripremala opraštajući se od svih nas. Zahvaljujem Bogu što sam joj mogla ispuniti posljednju želju i netom prije kratke bolesti odvesti u Slavoniju u kojoj je proboravila velik dio svoga života, gdje je na pšenicom posutim poljima ostavila svoje srce.

Drage sestre, u ponedjeljak 22. kolovoza u bolnici Dubrava u Zagrebu ugasio se ovozemaljski život moje majke u 87. godini života, a ona okrijepljenja svetim pomazanjem s nadom se uputila Gospodinu. Pokopana je u obiteljsku grobnicu na Miroševcu 24. kolovoza.

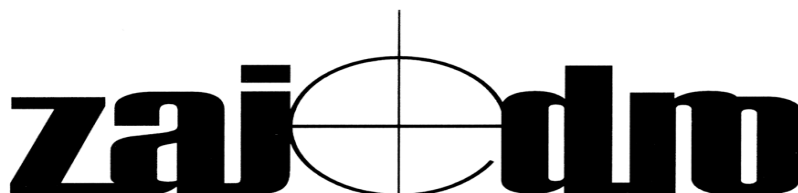
Zahvaljujem vama, sestre, što ste mi omogućile biti s njom posljednja dva tjedna, premda me vijest o smrti moje majke zatekla na putu iz Dubrovnika prema Zadru.

Zahvaljujem se svim sestrama koje su došle sprovesti moju majku te koje su meni i mojoj obitelji iskazale sućut preko telefona ili pisma.

Pokoj vječni daruj joj Gospodine!

s. Marta Škorić

PRILOZI

Glasilno Vijeća franjevačkih zajednica u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini

Godina 35.

Ljeto - 2011.

Broj: 34

Papa u Hrvatskoj 4. i 5. lipnja 2011.
pod geslom *Zajedno u Kristu*

PETAR I NJEGOVA SLUŽBA U CRKVI

Početak lipnja ove godine Hrvatsku je posjetio Petar naših dana – papa Benedikt XVI. Donio nam je radost, bogatstvo riječi, puninu zajedništva. Cijela je Crkva, simbolizirana i koncentrirana u Petrovom nasljedniku, nakratko bila u Zagrebu. Sve su važnije tiskovine te radijske i televizijske postaje prenijele općinstvu do pojedinosti Papine nastupe, susrete i govore. Često su i prokomentirale odjeke njegova posjeta u nas i u svijetu. Nemoguće je u skućenom prostoru ovog glasila ponovno iznositi sve te stvari, kojih je mnogo, a neprimjereno je prijeći preko tako važnog događaja bez ikakvog osvrt. Stoga se čini da je najprikladnije obilježiti taj događaj ustupanjem ovog kutka kratkom općenitom razmišljanju o Petru/Papi i njegovoj službi u Crkvi.

U poklad naše vjere spada i to da vjerujemo da Krist svoju Crkvu vodi preko Petra i njegovih nasljednika nepogrešivo njezinom cilju. Bog piše i po krivim linijama pravo, i po grešnim ljudima vodi nepogrešivo. Papin posjet može nam biti povod da se upitamo, jesmo li svjesni tog dara u svojoj Crkvi i da li ga dovoljno cijenimo.

Ako pogledamo prvog čovjeka postavljenog za papu, Petra, ne zapažamo na njemu ništa osobito. Nije najbolji u krugu Apostola. Nije ni najobrazovaniji. Danas bi se jedva mogao upisati u neku gimnaziju. Brži je šakom i mačem nego blagom riječju. Ne krasi ga nježnost, više je za grube poslove. Na tržištu rada zapalo ga je da bude ribar. Premda tjelesno nije slabašan, strašljiv je kad se radi o vlastitoj koži: čak pred slabijim spolom ni-ječe da je ikada poznao Nazarećanina. Boji se patnje: na Gospodinov nagovještaj muke reagira s „Bože sačuvaj! Tebi se takvo što ne smije dogoditi!“ (Mt 16,22b). Tko da na prvi mah ne pomisli: što bijaše Gospodinu da baš njega postavi za stijenju svoje Crkve?

Ali poznamo Petra i u drugome izdanju. Takvog je Petra imao Krist u vidu, kad ga je postavljao za vidljivu glavu svoje Crkve i kad mu je govorio: „kad se jednom vratiš k meni, učvrsti svoju braću!“ (Lk 22,32). Prvi dio ove rečenice razni prevoditelji, doduše, prevode različito (jedni „kad se jednom

vратиш k meni“, drugi „kad dođeš k sebi“, treći „kad se (ponovno) obratiš“, a prijevod druge rečenice kod svih je jednak: „učvrsti svoju braću!“. No, iz cjeline teksta posve je jasno ovo: na Petru se najprije mora dogoditi bitna promjena, da bi on mogao učvršćivati svoju braću u vjeri. Za tu je promjenu trebalo vremena. Petar je morao proći intenzivnu školu. Nije slučaj da je prvenstvo u Crkvi, obećano u Cezareji Filipovoj (usp. Mt 16,18-19), dobio tek od proslavljenog, a ne od preduskrsnog Gospodina. Morao je imati iskustvo cjelovitog Krista, patnika i proslavljenog, da bi ga cjelovito mogao naviještati svojoj braći. Tek za takvog će Petra u svim razmiricama u Crkvi moći vrijetiti: „Roma locuta, causa finita – Kad je Rim (Papa) rekao svoje, slučaj je okončan.“

U biblijskim tekstovima o Petru otkrivamo u čemu se sastojala ta promjena koja se na njemu morala dogoditi. Prvo, morao je naučiti ljubiti „više nego ovi“ (Iv 21,15). Morao je znati ljubiti kako ga je Gospodin učio ljubiti: bezuvjetno, svakoga i uvijek! Drugo, morao je bitno promijeniti svoj prijašnji („sotonski“) stav prema križu i patnji. Gospodin je išao bez protivljenja na križ, kao janje na zaklanje, i on je morao u patnju ići spremno, morao je raširiti ruke i pustiti da ga drugi vode kamo oni hoće (usp. Iv 21,18b). Da se takva preobrazba - veća od preobrazbe gusjenice u leptira! – stvarno i dogodila, imamo potvrdu i kod samog Petra i od Gospodina. Dok se „prvotni“ Petar zgraža već nad Gospodinovom najavom patnje, preobraženi Petar poziva na dragovoljnu patnju: „radujte se što ste dionici u Kristovim patnjama... Blago vama, ako vas pogrđuju zbog Kristova imena .. Nitko od vas neka ne trpi kao ubojica ili kao lopov, kao zločinac ili kao onaj koji se miješa u tuđe poslove! Ali ako trpi kao kršćanin, neka se ne stidi, nego neka hvali Boga tim imenom.“ (1 Petr 4,13-16). A Gospodin je promjenu potvrdio time što je apostolskom prvaku dao novo ime. Od svih učenika samo je njemu dao novo ime. I ne baš slučajno ime Stijene. Promijeniti nekome ime u Bibliji znači promijeniti njegovu bit, dati mu sasvim novo poslanje.

Svaki se papa prije svoga izbora, vjerujem, našao s Gospodinom u nekoj Cezareji Filipovoj da položi jedan dio ispita za papu, čuje obećanje buduće službe i dobije pitanje za glavni dio ispita – onoga o patnji. Svaki je nakon nekog doručka s proslavljenim Gospodinom čuo njegove riječi „Pasi jaganjce moje ... Pasi ovce moje!“ (Iv 21.15.17). Svaki je morao doživjeti i petrovsku preobrazbu. Jer, Gospodin nema drugih ljudi osim grešnih. Iz njihovih redova mora uzimati pojedince i od njih tesati kamenje za svoju Crkvu.

Papu se s pravom naziva najvećim moralnim autoritetom na svijetu. Njegova riječ dopire danas do milijunskog slušateljstva. Živimo u vremenu velikih papa. Gospodin ih je prekalio u raznim sustavima, odgojio u svojoj školi ljubavi i patnje te obogatio snažnom riječju. Zato Papinu riječ valja ne samo čuti nego i - poslušati.

Iz Tajništva:

Nova vrhovna uprava Školskih sestara franjevaka Krista Kralja

Na Redovitom vrhovnom kapitulju Školskih sestara franjevaka Krista Kralja u Grottaferrati u Rimu izabrana je 10. lipnja 2011. nova vrhovna uprava Družbe.

Za vrhovnu predstojnicu izabrana s. M. Klara Šimunović.

Za vrhovnu zamjenicu izabrana je s. M. Maryann Dosen, a za vrhovne savjetnice izabrane su s. M. Angela Zanjković, s. M. Eva Arevalos Coronel i s. M. Ana Antolović.

S. Klara je u svojoj matičnoj provinciji (Splitskoj provinciji Presvetog Srca Isusova) obnašala službu provincijalne predstojnice od 2004. do 2010. godine.

Nova uprava Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda

Trećeg dana zasjedanja 38.provincijskog kapitula Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i metoda pod predsjedanjem generalnog vizitatora fra Marka Mrše, 27.travnja 2011, izabrana je nova uprava Provincije. Za provincijskog ministra izabran je (ponovno) fra Željko Železnjak, za vikara Provincije fra Dragutin Bedeničić, a za definitore izabrani su fra Milan Krišto, fra Zvonimir Bibić, fra Venancije Mihaljević, fra Miroslav Tandarić, fra Josip Koren i fra Antun Jasenović.

Nova uprava Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Bogdana Mandića

Na XV. provincijskom kapitolu Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Bogdana Mandića izabrana je 16. lipnja 2011. nova uprava Provincije.

Za provincijala je izabran fra Ante Logara.

Za definitore su izabrani: fra Anto Barišić (ujedno i provincijski vikar), fra Mirko Kemiveš, fra Mirko Varga-Ljubić i fra Juro Šimunović

Novo Nacionalno vijeće Franjevačkog svjetovnog reda u Bosni i Hercegovini

Na redovitoj izornoj nacionalnoj skupštini Franjevačkog svjetovnog reda u Bosni i Hercegovini, održanoj u *Kući mira* na Šćitu u Rami, kojoj su predsjedali br. Benedetto Lino, delegat generalne ministre Encarnacion del Pozo, i fra Ivan Matić OFM, generalni duhovni asistent FSR-a i FRA-ME, izabrano je 14. svibnja 2011. novo Nacionalno vijeće FSR-a u BiH.

Za nacionalnu ministru izabrana je (ponovno) **s. Nives Kanevčev** (Sarajevo-Bistrik).

Doministra je s. Ankica Zelenika (Mostar), nacionalna tajnica je s. Aleksandra Slokar (Sarajevo-Bistrik), nacionalni rizničar je br. Ivan Škelja (Rama-Šćit), s. Milenka Knezović (Humac-Ljubuški) voditeljica je formacije, s. Marija Kolobarić (Široki Brijeg) je prva nacionalna povjerenica za FRAMU, s. Marijana Bošnjak (Široki Brijeg) je međunarodna vijećnica, a br. Željko Majdandžić (Busovača) zamjenik je međunarodne vijećnice.

**SVIM ČLANOVIMA NOVIH UPRAVA OD SRCA ČESTITAMO I ŽELIMO
DA POPUT FRANJE I KLARE BUDU BLAGOSLOV ZA SVOJE ZAJEDNICE !**

ZAPISNIK

sa sjednice Vijeća franjevačkih zajednica u HR i BiH

Sjednice Vijeća franjevačkih zajednica u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, održane u Zagrebu, Ulica sv. Leopolda B. Mandića 41, 20. lipnja 2011. s početkom u 9 sati.

Na sjednici su sudjelovali sljedeći poglavari i poglavarice franjevačkih zajednica:

fra Ivan Sesar OFM (provincijal Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja BDM, Mostar), predsjednik Vijeća, s. M. Ivanka Mihaljević (provincijska predstojnica Školskih sestara franjevki Krista Kralja, Bosansko-hrvatska provincija Prečistog Srca Marijina, Sarajevo), potpredsjednica Vijeća, fra Ljudevit Maračić OFMConv (provincijal Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca, Zagreb), član Predsjedništva Vijeća, fra Lovro Gavran OFM (provincijal Franjevačke provincije Bosne Srebre, Sarajevo), fra Željko Železnjak OFM (provincijal Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda, Zagreb), fra Josip Sopta OFM (provincijal Franjevačke provincije sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri, Zadar), fra Ante Logara OFMCap (provincijal Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Bogdana Mandića, Zagreb), fra Ivan Paponja TOR (provincijal Hrvatske provincije franjevaca trećoredaca glagoljaša sv. Jeronima, Zagreb), s. M. Nevenka Grgat (vrhovna poglavarica Družbe sestara franjevki od Bezgrješne, Šibenik), s. Franciska Molnar (provincijska predstojnica Milosrdnih sestara sv. Križa, Đakovo), s. M. Leonka Bošnjak Čovo (provincijska predstojnica Školskih sestara franjevki Krista Kralja, Provincija Presvetog Srca Isusova, Split), s. M. Franka Bagarić (provincijska predstojnica Školskih sestara franjevki Krista Kralja, Provincija Svete Obitelji, Mostar), s. M. Anica Jureta (provincijska predstojnica Sestara franjevki misionarki iz Asiza, Hrvatska provincija sv. Maksimilijana Kolbea, Zagreb), s. M. Slavica Vicić (zamjenica s. M. Nelije Pavlović, provincijske predstojnice Družbe kćeri milosrđa TSR sv. Franje, Hrvatska provincija Krista Kralja, Zagreb), br. Stjepan Kelčić (nacionalni ministar Franjevačkoga svjetovnog reda u Hrvatskoj, Zagreb), i s. Albina Zec (regionalna predsjednica Male franjevačke obitelji, Regija Hrvatska-Slovenija, Rijeka).

Odsutni su bili sljedeći članovi Vijeća:

fra Željko Tolić OFM (provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, Split), s. M. Marijana Merdita (provincijska predstojnica Crnogorske provincije franjevki Bez-grešnog Začeca, Cetinje), s. Ružica Barić (vrhovna poglavarica Sestara franjevki Bezgrješnog Začeca iz Dubrovnika, Dubrovnik), s. Nives Kanevčev (nacionalna ministra Franjevačkoga svjetovnog reda u BiH) i s. Dragica Petrović (odgovorna grupe Svjetovnog instituta Misionarki Kristova kraljevstva, Zagreb).

Sjednica je imala sljedeći saživni

Dnevni red:

1. Molitva
2. Pozdravna riječ predsjednika VFZ-a
3. Zapisnik Plenarne sjednice VFZ-a od 28.siječnja 2011.
4. Projekt "Franjevački izvori" (izvješće fra Pere Vrepca, koordinatora)
5. Molba fra Mije Džolana, ravnatelja FIKM-a
6. Rasprava o održavanju Studijskih dana o Spisima sv. Klare
7. Usvajanje programa Povjerenstva za "Zlatnu harfu" za narednu godinu
8. Rasprava i donošenje zaključka o prijedlogu provincijala Bosne Srebre fra Lovre Gavrana s prošle sjednice VFZ-a da se na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu uvede Franjevački studij
9. Molba sestara klarisa iz Požege (za pomoć u gradnji samostana)
10. Liturgijski kalendar za 2012.

11. Naša izdavačka djelatnost
12. Nekoliko tajnikovih obavijesti i zamolbi
13. Razno

Nakon molitve Srednjeg časa sjednicu je otvorio dr. fra Ivan Sesar, predsjednik Vijeća. Riječima dobrodošlice pozdravio je sve nazočne, dok je na poseban način uputio pozdrav novoizabranom provincijalu braće kapucina fra Anti Logari te fra Željku Železnjaku, ponovno izabranom provincijalu Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda.

Usljedilo je usvajanje Dnevnog reda, koji je jednoglasno usvojen s tim da je u točku *Razno* dodan prijedlog *Hrvatskog areopaga* u svezi s obilježavanjem 25. godišnjice jubileja "Duha Asiza".

3. Zapisnik Plenarne sjednice VFZ-a od 28.siječnja 2011.

Na Zapisnik nije bilo primjedbi te je on jednoglasno usvojen.

4. Projekt "Franjevački izvori"

U *Polugodišnjem izvješću o Franjevačkim izvorima* fra Pere Vrepca, koordinatora za izdavanje "Franjevačkih izvora" istaknuto je sljedeće: sva su djela prevedena, dovršena je biblijska, franjevačka i jezična lektura, obavljeno je ujednačavanje tekstova, u tijeku je korektura, a onda slijedi unošenje ispravaka. Krajem srpnja mogao bi početi prijelom teksta, za što će trebati oko dva mjeseca. U tijeku je izrada kazala: biblijskog, imenskog, mjesnog i pojmovnog. Djelo će biti izdano u jednom svesku s oko 2000 stranica, oblika sličnog talijanskom izdanju, na finom biblijskom papiru, sa zaštitnom kutijom tvrdog uveza, s dvjema smeđim vrpcama, s dvjema karticama (na jednoj hrvatske i latinske kratice djela, na drugoj sadržaj knjige), a uz knjigu bit će izdana i elektronička verzija na CD-u. Tiskanje je povjereno Tiskari ZRINSKI. Djelo će se tiskati u 4.000 primjeraka. Sveukupni troškovi ovoga velikog i važnog projekta iznosit će oko 100.000,00 €. Ako sve bude išlo po predviđenom planu, tiskanje će biti obavljeno do kraja 2011. Budući da je premašena novčana svota koju je VFZ dobio od Hrvatske vlade za ovaj projekt, jednoglasno je odlučeno da otkupna cijena već naručenih primjeraka bude 5,00 €, kako bi se mogla nadoknaditi spomenuta novčana razlika između dobivene donacije i realnih troškova. Također je predloženo da sve zajednice revidiraju (povećaju) svoje narudžbe od prošle sjednice. Predsjednik je pozvao sve zajednice da otkupni iznos za svoje primjerke čim prije doznače na račun VFZ-a, a tajnik da obavijesti odsutne članove da revidiraju svoju narudžbu (ako žele) i da za naručene primjerke čim prije doznače novac.

5. Molba fra Mije Džolana, ravnatelja FIKM-a

Fra Mijo je na Vijeće uputio molbu u kojoj traži da se gospođi Mirjani Maras Žuro, koja od svibnja 2010. privremeno zamjenjuje tajnicu FIKM-a, gospođu Ljubicu Ćurković (koja ostaje na porodiljnom dopustu do 2013.), produlji radni odnos za godinu dana ili na neodređeno vrijeme. Jednoglasno je odlučeno produljenje radnog odnosa gospođi Mirjani Maras Žuro na određeno vrijeme.

6. Rasprava o održavanju Studijskih dana o Spisima sv. Klare

Pročelnik Povjerenstva za duhovnost fra Mirko Kemiveš bio je zadužen da dogovori sa sestrama klarisama detaljniji program glede održavanja Studijskih dana o Spisima sv. Klare. S obzirom na to dostavio je Vijeću pismeni odgovor sestara klarisa iz Zagreba, potpisan od s. Tarzicije Čičmak, u

kojem između ostalog stoji da sestre klarise odustaju od održavanja Studijskih dana o Spisima sv. Klare.

S ovom temom spaja se i uzima na razmatranje još jedna tema pristigla u zamolbi sestara klarisa iz Zagreba, potpisana od s. Alojzije Bevanda, opatice, a to je da Vijeće izda CD-mjuzikl *Chiara di Dio* (autor Carlo Tedeschi). Dogovoreno je da sestre klarise do siječnja 2012. dostave potrebne pojedinosti o mjuziklu.

Nakon duže rasprave odlučeno je da fra Pero Vrebac napravi, do sljedeće sjednice u siječnju 2012., prijedlog predstavljanja nekih djela iz *Franjevačkih izvora* s naglaskom na proslavi jubilarne godine sv. Klare.

7. Usvajanje programa Povjerenstva za "Zlatnu harfu" za narednu godinu

Pročitana je dopis fra Petra Kinderića, pročelnika Povjerenstva za "Zlatnu harfu". Predloženi program jednoglasno je prihvaćen.

8. Rasprava i donošenje zaključka o prijedlogu provincijala Bosne Srebrene fra Lovre Gavrana s prošle sjednice Vijeća da se na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu uvede Franjevački studij

Nakon duže rasprave zaključeno je da u ovom trenutku nisu ispunjeni uvjeti za organizaciju i pokretanje ovoga projekta.

9. Molba sestara klarisa iz Požege

Pročitana je dopis sestara klarisa, u kojem mole za pomoć pri obnovi samostana. Nakon kraće diskusije jednoglasno je odlučeno da se ova tema razmotri na siječanjskoj sjednici, kada se raspoređuju novčana sredstva.

10. Liturgijski kalendar za 2012.

Predsjednik je pozvao članove Vijeća da pažljivo pregledaju ovogodišnji Kalendar te uočene moguće propuste ili pogreške jave u Tajništvo najkasnije do konca kolovoza. Pozvao je i da svaka zajednica na vrijeme (do kraja kolovoza) naruči u Tajništvu VFZ-a potrebni broj Kalendara za iduću godinu.

11. Naša izdavačka djelatnost

U zalihama imamo tri knjige, koje nam zauzimaju raspoloživi skladišni prostor:

- a) "Iuridica franciscana": ima ih još 322.
- b) "Hrvatski franjevački biografski leksikon": ima još oko 140 komada. Za arhiv treba ostaviti 30-40 komada, ostalo neka preuzmu zajednice.
- c) "27 godina Zlatne harfe": ima još više od 620 komada.

Predsjednik je pozvao članove Vijeća da svatko preuzme nešto od toga.

12. Nekoliko tajnikovih obavijesti i zamolbi

Tajnik VFZ-a, g. Anto Matković, priopćio je da je Tajništvo nakon isteka ugovora o telefonskim i internetskim uslugama s Hrvatskim Telekomom u travnju 2011. prešlo na ugovor s Iskon Internet d.d.

Također je zamolio sve članove Vijeća da mu šalju izvješća o izborima i promjenama u svojim zajednicama (glasila, tabule), što uvelike olakšava poslovanje Tajništva.

13. Razno

a) Prijedlog *Hrvatskog areopaga*, Centra za međureligijski dijalog, Zagreb, Sveti Duh 31, da se svečanije obilježi 25. godišnjica "Duha Asiza"

Fra Ljudevit Maračić je pročitao tekst što ga je u ime *Hrvatskog areopaga* poslao Vijeću fra Josip Blažević OFMConv. Fra Josip predlaže da se, osim uobičajenog godišnjeg obilježavanja "Duha Asiza" jednodnevnim molitvenim programom 27. listopada, ovogodišnji jubilej proslavi jednotjednim programom u zajedničkom aranžmanu. *Hrvatski areopag* ima razrađen nacrt programa proslave kao i predavače pa predlaže da se 28. lipnja 2011. sastanu svi zainteresirani i dogovore detalje. Mogu se uključiti i drugi predavači.

Nakon rasprave jednoglasno je prihvaćeno da Vijeće bude suorganizator u tome. Odlučeno je da na dogovoreni sastanak (28. lipnja) s *Hrvatskim areopagom* bude pozvano Povjerenstvo za duhovnost.

b) Ponuda "Kršćanske sadašnjosti" za tiskanje Časoslova

Nakon što je razmotrena ponuda "Kršćanske sadašnjosti" za tiskanje Časoslova rimskog obreda, članovi Vijeća su se izjasnili da žele od KS naručiti Časoslov rimskog obreda + Franjevački časoslov. Budući da je KS zatražio broj željenih primjeraka Časoslova, odlučeno je da svaka zajednica dostavi u Tajništvo VFZ-a podatke o broju potrebnih primjeraka Časoslova, nakon čega će KS odlučiti o eventualnom tiskanju istih.

c) Sljedeća sjednica Vijeća

Dogovoreno je da se sljedeća Plenarna sjednica VFZ-a održi 27. - 28. siječnja 2012. u Zagrebu, u samostanu braće kapucina (Ul. Sv. Leopolda B. Mandića 41).

d) Obilježavanje dolaska sv. Franje u naše krajeve

Uz suradnju fra Josipa Sopte i fra Ljudevita Maračića dogovoreno je da se do siječnja 2012. oformi odbor, koji bi pripremio proslavu obilježavanja dolaska Sv. Franje u naše krajeve.

Sjednica je završena u 12.13 sati.

Zapisao: Anto Matković, tajnik Vijeća

Odobrili:

1. Fra Ivan Sesar OFM, predsjednik Vijeća
2. S. Ivanka Mihaljević ŠSF, potpredsjednica Vijeća

Molitva

Svemogućí, vječni, pravedni i milosrdni Bože,
Daj nama bijednicima da zbog tebe činimo ono što znamo da ti hoćeš,
I da uvijek hoćemo što je tebi milo,
da iznutra očišćeni, iznutra rasvijetljeni i zapaljeni ognjem Svetoga Duha,
mognemo nasljedovati stope tvoga ljubljenoga Sina,
Gospodina našega Isusa Krista,
i samo tvojom milošću dospjeti tebi, o Svevišnji,
koji u savršenome Trojstvu i jednostavnome jedinstvu
živiš i vladaš
i slavljen si kao Bog svemogućí po sve vijeke vjekova.
Amen.

(Završna molitva iz Drugog pisma sv. Franje braći na kapitulu)

**U Brestovskom otvorena 800. obljetnica
utemeljenja Reda siromašnih sestara Sv. Klare**

Svečanim misnim slavljem na blagdan Cvjetnice, 17. travnja 2011., provincijal franjevačke provincije Bosne Srebrene fra Lovro Gavran otvorio je u župnoj crkvi Rođenja Blažene Djevice Marije u Brestovskom proslavu 800. obljetnice utemeljenja Drugog franjevačkog reda, Siromašnih sestara Sv. Klare.

Ovaj važni jubilej cijele franjevačke obitelji okupio je članove triju franjevačkih redova koji djeluju u Bosni i Hercegovini. Franjino usklađivanje molitve i djelovanja (akcije i kontemplacije) nezaobilazni je put života svakog franjevca i franjevke.

U prigodi ovog velikog jubileja sestrama klarisama obratio se predsjednik Vijeća franjevačkih zajednica u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini dr. fra Ivan Sesar. Čestitajući jubilej izrazio je sestrama blizinu svekolike franjevačke obitelji te zahvalio na svemu što čine za Crkvu, svijet i naš narod, preporučujući sve nas u njihove molitve. Kao franjevci i franjevke, želimo obnavljati kuću Kristovu. Sveukupno življenje franjevačke karizme želimo doživljavati kao jedan od načina življenja evanđelja i nasljedovanja Krista. Pozvani smo živjeti Kristovu ljubav, koja bi trebala biti princip našeg djelovanja, naglasio je fra Ivan.

Nakon blagoslova grančica ispred samostana sestara klarisa i svečane procesije euharistijsko slavlje u župnoj crkvi predslavio je fra Lovro Gavran u koncelebraciji fra Ivana Sesara, provincijala Hercegovačke franjevačke provincije, fra Mate Topića, definitora franjevačke provincije Bosne Srebrene, fra Nikice Vujice, župnika i gvardijana franjevačkog samostana Sv. Duha u Fojnici, fra Josipa Ikića, gvardijana Franjevačkog samostana sv. Bonaventure u Visokom, fra Slavka Topića, gvardijana Franjevačkog samostana Sv. Petra i Pavla u Sarajevu, te još nekoliko braće franjevaca.

U propovijedi fra Lovro je govorio o životu i duhovnosti sv. Klare Asiške. Naglasio je kako se sv. Klara upravo na blagdan Cvjetnice pridružila sv. Franji i odrekla se svega prolaznoga. Nasljedovati

Božjeg Sina, koji je postao naš put, za Klaru je podrazumijevalo da ne želi drugo osim utonuti s Kristom u iskustvo radikalne poniznosti i siromaštva, istaknuo je fra Lovro.

Euharistijsko slavlje uz pjevanje *Muke Gospodnje* uzveličao je župni zbor pod ravnanjem s. Dragice Ljubos, školske sestre franjevke.

Slavlju otvaranja jubileja nazočile su i mnoge sestre redovnice među kojima su bile: s. Ivanka Mihaljević, predsjednica Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica u BiH i provincijska predstojnica Školskih sestra franjevki Sarajevo, s. Franka Bagarić, provincijska predstojnica Školskih sestara franjevki Mostar, s. Terezija Karača, provincijalna glavarica sestara milosrdnica Provincije Majke Divne, te predstavnice zajednice sestara Kćeri Božje ljubavi.

U ime župe Rođenja BDM u Brestovskom, u kojoj se nalazi samostan sestara klarisa, čestitku za početak Jubileja uputio je župnik fra Mato Popović. Zahvalu sestrama klarisama za molitvu i svekoliku prisutnost izrekao je fra Vinko Tomas, duhovnik sestara.

Nakon euharistijskog slavlja uslijedio je svečani ručak, gdje su čestitke sestrama klarisama izrekli provincijali i provincijalke, a po tom se nazočnima obratila časna majka s. M. Ivana Šuljić OSC, koja je uputila riječi pozdrava i izrazila radost zajedništva te zahvalnost svima koji su došli uzveličati slavlje otvaranja ovoga velikog i značajnog Jubileja.

Župa Rođenja BDM u Brestovskom jedina je župa na području Bosne i Hercegovine u kojoj zajedno žive i djeluju tri franjevačka reda: franjevci Bosne Srebrene, Školske sestre franjevke Bosansko-hrvatske provincije te sestre klarise, koje su u Brestovsko došle 1989. godine.

Slavlje Jubileja započelo je na Cvjetnu nedjelju, 17. travnja, a završit će svetkovinom sv. Klare Asiške 11. kolovoza 2012. godine.

S. Kata Karadža, ŠSF

(4.dio)

KONGREGACIJA ZA KLERIKE

EUHARISTIJSKO KLANJANJE ZA POSVEĆENJE SVEĆENIKA

I DUHOVNO MAJČINSTVO

Prijevod 2. njemačkog izdanja iz 2009. godine

SLUŽBENICA BOŽJA CONSOLATA BETRONE

(1903.-1946.)

Žrtve i molitve svećeničke majke koriste prije svega onim Bogu posvećenim osobama, koje su zalutale ili već napustile svoj poziv. Na to je Isus pozvao u Svojoj Crkvi nebrojene žene-moliteljice kao na primjer kapucinsku klarisu Consolatu Betrone iz Torina. Njoj je Isus rekao: „Tvoja životna zadaća namijenjena je tvojoj braći. Consolata, i ti ćeš biti dobri pastir i ići ćeš u potragu za braćom te ćeš mi ih dovesti natrag.“

Za tu „svoju braću“, svećenike i Bogu posvećene osobe u duševnoj nevolji, Consolata je činila sve. Neprestano je pri kuhinjskom radu molila svoju molitvu srca: „Isuse, Marijo, ljubim vas, spasite

duše!“ te je i najmanju službu i svoje dužnosti svjesno činila žrtvom tako da je Isus o tome rekao: „Sve su to beznačajne stvari, ali jer mi ih prinosiš s velikom ljubavlju, dajem im neizmjernu vrijednost i činim da kao milosti obraćenja struje dolje na nesretnu braću.“

Često su njezinom samostanu povjeravani telefonom ili pismeno sasvim konkretni teški slučajevi, za koje je Consolata svaki puta zastupnički preuzimala odgovarajuće patnje. Tako je ponekad tjednima i mjesecima trpjela suhoću, napuštenost, besmislenost, unutaraju tamu, osamljenost, sumnje i grješna stanja svećenikâ. U toj je borbi jednom napisala svom duhovnom vođi: „Koliko ipak stoje ta braća!“ Ali Isus joj je dao ovo veličanstveno obećanje: „Nije samo jedan brat, kojeg ćeš dovesti natrag Bogu, nego svi. Obećajem ti: Darovat ćeš mi tu braću, jednog za drugim.“ Tako je i bilo! Sve svećenike koji su joj bili povjereni uzmogla je natrag pridobiti za ispunjeno svećeništvo. Mnogi od tih slučajeva točno su posvjedočeni.

BERTHE PETIT (1870-1943)

Berthe Petit velika je belgijska mističarka, ali malo poznata kao davateljica zadovoljštine za druge. Isus joj je jasno pokazao svećenika, za kojeg je ona trebala napustiti svoje osobne planove, i čak ju je povezao s njim.

„CIJENA“ ZA SVETOG SVEĆENIKA

Kao petnaestogodišnja djevojka Berthe je već kod svake misne žrtve molila za celebranta: „Isuse moj, ne daj da Ti se Tvoj svećenik ne sviđa!“ Kad je imala 17 godina, njezini su roditelji zbog jednog jamstva izgubili sav imetak. 8. prosinca 1888. godine duhovni vođa je izjavio da Berthin poziv nije samostan, nego da se kod kuće brine za svoje roditelje. Teška srca djevojka je prihvatila tu žrtvu. Ipak, molila je Majku Božju za milost da Isus umjesto njezinog žrtvovanog samostanskog poziva daruje Crkvi jednog revnog, svetog svećenika. „Bit ćete uslišani“, zajamčio joj je ispovjednik.

A ono što ona nije mogla znati dogodilo se već 16 dana kasnije: jedan dvadesetdvogodišnji mladi pravnik, dr. Louis Decorsant, molio je pred kipom Majke od žalosti. Iznenada i sasvim neočekivano imao je pritom unutaraju sigurnost da nije njegov poziv da uzme za ženu djevojku koju je volio i etablira se kao bilježnik. Čak više, sasvim jasno je razumio da ga Bog poziva za svećenika. Taj zov bio je tako jednoznačan i uporan da ni trenutka nije oklijevao te je odmah sve ostavio. Nakon studija u Rimu, gdje je doktorirao, primio je 1893. godine svećeničko ređenje u Parizu. Berthi su tad bile 22 godine. Iste godine slavio je taj dvadesetsedmogodišnji mladomisnik ponoćku u predgrađu Pariza. Ova činjenica tako je značajna zbog toga što je Berthe Petit u istom satu na ponoćki u jednoj drugoj župi svečano obećala Gospodinu: „Isuse, želim biti žrtva za svećenike, za sve svećenike, a posebno za svećenika svog života.“

Kad je onda izložen Presveti Sakrament, djevojka je odjednom ugledala pred sobom velik križ sa Spasiteljem, pod njim Marija, a lijevo od križa Ivan. Pritom je čula riječi: „Tvoja je žrtva primljena, tvoja molitva uslišana. Evo tvog svećenika. Jednog dana ćeš ga upoznati.“ I Berthe vidje kako je sv. Ivan nosio crte lica jednog njoj nepoznatog svećenika. Taj svećenik bio je nitko drugi nego abbé Decorsant. Ali tek 1908., dakle 15 godina kasnije, ona će ga susresti i ponovno prepoznati njegovo lice.

SUSRET KOJI JE BOG ŽELIO

Za vrijeme jednog hodočašća u Lurd Berthe je već kao zrela žena čula riječi Majke Božje: „Sad ćeš vidjeti svećenika, za kojeg si se Bogu molila prije 20 godina. Uskoro ćeš ga susresti.“ Ipak, trebalo je potrajati još nekoliko mjeseci, dok ga je osobno upoznala. Kad je iste godine sa svojom prijateljicom ponovno putovala u Lurd, ušao je na pariškom kolodvoru Austerlitz u njihov odjel

jedan svećenik da potraži mjesta za neku bolesnicu. Bio je to abbé Decorsant. Nosio je crte sv. Ivana, kako ga je Berthe vidjela prije 15 godina i za kojeg je već prikazala tako mnoge molitve pa i tjelesne patnje. Ali nakon nekoliko prijaznih riječi on je napustio vlak. Točno mjesec dana kasnije konačno je i sam abbé Decorsant poduzeo hodočašće u Lurd, kako bi Majci Božjoj povjerio svoju svećeničku budućnost. Natovaren svojim kovčezima, ponovno je u Lurdu susreo Berthe i njezinu prijateljicu, ponovno je prepoznao te dvije žene i pozvao ih na svetu misnu žrtvu. Kad je abbé Decorsant podigao Hostiju, Isus je na unutarnji način rekao Berthi: „To je svećenik, za kojeg sam primio tvoju žrtvu.“ Nakon sv. mise Berthe je ustanovila da je „svećenik njezinog života“, kako ga je ona otad nazivala, bio smješten čak u njezinom pansionu.

ZAJEDNIČKA ZADAĆA

Berthe mu je otvorila svoj unutarnji život i svoje poslanje za posvetu Prežalosnom i Prečistom Srcu Marijinu. Abbé Louis Decorsant sa svoje strane je razumio da mu je tu dragocjenu dušu Bog povjerio. Prihvatio je jedno mjesto u Belgiji te za Berthe Petit postao svet duhovni vođa i neumorna potpora pri provođenju njezinog poslanja. Kao izvrstan teolog bio je idealan posrednik za Berthinu mistiku kod nadležnih mjesta u Rimu i kod crkvene hijerarhije. 24 godine, sve do svoje smrti, pratio je Berthe Petit, koja je kao davateljica zadovoljštine bila mnogo bolesna te je osobito trpjela i za svećenike koji su napustili svoje zvanje.

ČASNA SLUŽBENICA CONCHITA IZ MEKSIKA (1862-1937)

*Maria Conception Cabrera de Armida, Conchita,
supruga i majka brojne djece, jedna je od onih modernih svetica,
koje je Isus godinama pripravljaio za duhovno majčinstvo za svećenike.
Ona će ubuduće biti od velikog značenja za cijelu Crkvu.*

Jednom je Isus izjavio Conchiti: „Ima duša, koje su posvetom primile svećeničko pomazanje. Ali ima također svećeničkih duša, koje, iako nemaju ni svećeničkog dostojanstva ni svećeničke posvete, imaju svećeničko poslanje. One se žrtvuju sjedinjene sa Mnom. Te duše sasvim snažno pomažu Crkvi u duhovnom smislu. Ti ćeš biti majka velikog broja duhovne djece, ali ona će tvoje srce stajati tisuću mučeničkih smrti.“

„Prinesi se kao žrtveni dar za svećenike. Sjedini se s mojom žrtvom, kako bi za njih dobila milosti. Ponovno želim doći na ovaj svijet, po svojim svećenicima. Želim obnoviti svijet očitujući se u svojim svećenicima. Želim svojoj Crkvi dati snažan impuls izljevajući na svoje svećenike Duha Svetoga kao na neke nove Duhove... Crkva i svijet trebaju nove Duhove, svećeničke Duhove, unutarnje Duhove.“

Kao djevojka Conchita je prilikom posjeta Presvetomu često molila: „Gospodine, osjećam se tako nesposobna da Te ljubim, stoga bih se željela udati. Daj mi mnogo djece tako da Te ona ljube više od mene.“ Iz njezinog nadasve sretnog braka proizašlo je devetero djece, dvije djevojčice i sedam dječaka, koje je ona sve posvetila Majci Božjoj: „Poklanjam ti ih sasvim kao tvoju djecu. Ti znaš da ih ne mogu odgojiti, premalo razumijem što to znači biti majka. Ali ti, ti to znaš.“ Morala je doživjeti smrt svoje četvero djece, koja su sva svetački umrla.

Conchita je smjela i sasvim konkretno postati na duhovan način majka za svećeništvo svog tjelesnog sina, o kojem je napisala: „Manuel je rođen istog sata kad je umro svećenik José Comacho. Kad sam to čula, molila sam Boga da moj sin zamijeni ovog svećenika na oltaru. Kad je mali Manuel počeo govoriti, zajedno smo molili za tu veliku milost svećeničkog poziva. Na dan

njegove prve sv. pričesti i na sve velike svetkovine obnovio je on tu molitvu. Sa 17 godina stupio je u Družbu Isusovu.“

Kad joj je Manuel (rođ. 1889.), treći po starini, 1906. godine priopćio iz Španjolske odluku da želi postati svećenik, napisala mu je: „Daruj se Gospodinu svim srcem, ne uskraćujući mu se! Zaboravi stvorenja i zaboravi prije svega sebe samoga! Ne mogu si zamisliti Bogu posvećenog čovjeka koji nije svetac. Ne smije se čovjek darovati Bogu samo polovično. Budi prema Njemu velikodušan!“

1914. godine Conchita se posljednji put susrela s Manuelom u Španjolskoj, jer se on nikad više nije vratio u Meksiko. Tada je pisao: „Draga moja mala mama, ti si mi pokazala put. Na svoju sreću odmalena sam na tvojim usnama čuo zahtjevni i spasonosni nauk o križu. Sad ga želim pretvoriti u djelo.“ I majka je osjetila to odricanje: „Odnijela sam tvoje pismo pred tabernakul i rekla Gospodinu da čitavom svojom dušom prihvaćam tu žrtvu. Sljedećeg dana nosila sam pismo na svojim prsima i tako sam primila sv. pričest, kako bih obnovila svoju posvemašnju žrtvu.“

MAMA, NAUČI ME BITI SVEĆENIK

23. srpnja 1922., tjedan dana prije svog svećeničkog ređenja, tridesettrogodišnji Manuel je molio: „Mama, nauči me biti svećenik! Pričaj mi o neizmjernej radosti da čovjek može slaviti sv. misu. Sve vraćam u tvoje ruke, onako kako si me kao malo dijete stavljala na svoja prsa, da me učiš lijepom imenu Isusovom i Marijinom, da me uvedeš u tu tajnu. Doživljam se stvarno poput dojenčeta, koje te moli za svjetlo, za tvoje molitve i za tvoju žrtvu. Čim postanem svećenik, poslat ću ti svoj blagoslov, a onda ću na koljenima primiti tvoj.“

Kad je Manuel 31. srpnja 1922. godine u Barceloni ređen za svećenika, u isto je vrijeme u Meksiku ustala njegova majka – zbog vremenske razlike kod nje je još bila noć – da bi na duhovan način sudjelovala u njegovom svećeničkom ređenju. Pri tome, sasvim ganuta, bila je svjesna: „Majka sam svećenikova! Mogu samo plakati i zahvaljivati! Pozivam cijelo nebo da umjesto mene zahvaljuje, jer sam nesposobna činiti to, ja, koja sam tako jadna.“ Deset godina kasnije pisala je svom sinu: „Ne mogu si zamisliti svećenika koji nije Isus, pogotovo ne u Družbi Isusovoj. Molim za tebe da se tvoje pretvaranje u Krista, polazeći od sv. mise, ispuni, da dan i noć budeš Isus (17. svibnja 1932.). „Što bismo radili bez križa? Bez bolova – koji ujedinjuju, posvećuju, čiste i stječu milosti – život bi bio nepodnosiv“ (10. lipnja 1932.). Sa 66 godina o. Manuel je 1955. godine umro na glasu svetosti.

Gospodin je dao Conchiti da za svoj apostolat razumije: „Povjerit ću ti još jedno drugo mučeništvo: ti ćeš otpatiti ono što svećenici poduzimaju protiv mene. Doživjet ćeš i prikazat ćeš njihove nevjernosti i jadnosti.“ To duhovno majčinstvo za posvećenje svećenika i Crkve potpuno ju je istrošilo. Conchita je umrla 1937. godine u starosti od 75 godina.

MOJE SVEĆENIŠTVO I JEDNA NEPOZNATA OSOBA

WILHELM EMMANUEL FREIHERR VON KETTELER (1811-1877)

Poznati „socijalni biskup“ Ketteler, vodeća ličnost u njemačkom episkopatu

19. stoljeća i istaknuti utemeljitelj katoličkog Socijalnog nauka,

zahvaljuje svoj poziv molitvi i žrtvi jedne jednostavne redovnice.

Godine 1869. sjedio je dijecezanski biskup jedne njemačke biskupije jedne večeri zajedno sa svojim gostom biskupom Kettelerom iz Mainza. U toku razgovora dijecezanski je biskup počeo govoriti o nadasve blagoslovljenom djelovanju svoga gosta. Ali biskup Ketteler je objasnio svome domaćinu: „Sve što sam postigao s Božjom milošću zahvaljujem molitvi i žrtvi jedne meni nepoznate osobe.

Mogu samo toliko reći: znam da se netko cijelim svojim životom žrtvovao za me dragom Bogu, a toj žrtvi imam zahvaliti da sam uopće postao svećenik.“ I nastavio je: „U početku nisam bio određen za svećenika. Položio sam svoj državni ispit iz pravnih znanosti i samo sam mislio na to kako što prije da napredujem, da dobijem značajno mjesto u svijetu te da steknem čast, ugled i novac. Jedan izvanredan događaj zaustavio me na tom putu i usmjerio je moj život na sasvim drugu putanju.

Jedne večeri bio sam sâm u sobi i prepuštao se svojim častoljubivim snovima i budućim planovima. Ne znam što se tada dogodilo. Jesam li bio budan ili sam spavao, jesam li vidio u stvarnosti ili u snu? Ali jedno znam: ono što sam vidio prouzročilo je zaokret u mojem životu. Sasvim bistro i jasno promatrao sam kako Krist stoji iznad mene u sjajnom oblaku i pokazuje mi svoje Presveto Srce. Pred njim je klečala neka redovnica, koja je usrdno moleći dizala prema njemu svoje ruke. Iz Njegovih sam usta čuo riječi: „Ona bez prestanka moli za tebe!“ Vidio sam sasvim jasno lice moliteljice, a njezine crte lica tako su mi se utisnule da ih još i danas imam u sjećanju. Izgledalo je da je ona sasvim obična sestra. Odjeća joj je bila vrlo sirotinjska i gruba, ruke su joj bile kao od teškog rada zacrvenjene i žuljave. Bilo to kako mu drago, bilo to snoviđenje ili ne, u svakom slučaju za mene je to bilo izvanredno, jer me to do srži potreslo da sam od tada odlučio posve se posvetiti Bogu u svećeničkoj službi.

Povukao sam se u jedan samostan da obavim duhovne vježbe i o svemu tome porazgovarao sam sa svojim ispovjednikom. Onda sam s trideset godina počeo studirati teologiju. Ostalo znadete. Pa ako pak mislite da se po meni na neki način događa dobro, sad znadete i tko je zapravo za to zaslužan. To je ona redovnica koja je za mene molila, možda i ne poznajući me. Naime, ja sam uvjeren da se za mene molilo i da se još u skrovitosti moli, i da bez te molitve ne bih dosegao cilj koji mi je Bog postavio.“ – „Imate li pojma gdje i tko je za Vas molio?“, upitao je dijecezanski biskup. „Ne. Mogu samo svaki dan moliti Boga da ju – ako je još na Zemlji – blagoslovi i tisućostruko joj plati za ono što mi je učinila.“

SESTRA ŠTALARICA

Sljedećeg dana biskup Ketteler je posjetio obližnji sestarski samostan i tamo je u kućnoj kapeli služio sv. misu. Prilikom dijeljenja sv. pričesti već je bio došao do kraja posljednjeg reda, kad mu se pogled iznenada zaustavi na jednoj redovnici. Duboko bljedilo proširi se po njegovom licu. Stajao je tu ne mičući se s mjesta. Ipak se pribrao i podijelio sv. pričest redovnici koja je pobožno klečala i nije ništa primijetila od njegovog oklijevanja. Onda je mirno završio sv. misu.

Za doručak došao je u samostan i biskup, kojemu je on bio gost. Nakon doručka biskup Ketteler je zamolio predstojnicu da mu predstavi sve sestre iz te kuće, i nakon kratkog vremena sve su se one bile skupile. Dvojica biskupa zaputili su se k njima, a biskup Ketteler je pozdravljajući i tražeći pogledom preletio sve redove sestara. Ali izgledalo je da ne nalazi ono što je tražio. Potiho je upitao predstojnicu: „Jesu li stvarno sve sestre tu?“. Ona pogledom preleti mnoštvo sestara, a onda reče: „Vaša biskupska Milosti, ja sam dala sve pozvati, ali stvarno nedostaje jedna sestra.“ „A zašto ona nije došla?“ „Ona se“, odgovori predstojnica, „brine za štalu, ali na tako uzoran način da u svojoj revnosti ponekad zaboravi druge stvari.“ „Želim vidjeti tu sestru“, zamoli biskup. Nakon nekog vremena uđe pozvana sestra. On ponovno problijedi, a nakon nekoliko riječi upućenih svima sestrama zamoli da ga ostave nasamo s tom sestrom.

„Poznate li me?“, upita je on. „Vašu biskupsku Milost nisam nikad vidjela.“ „Jeste li nekad molili ili prikazali dobra djela za mene?“, želio je znati biskup. „Nisam svjesna da sam ikad čula za Vašu biskupsku Milost.“ Biskup je stajao nekoliko trenutaka šuteći, a onda je iznenada upitao dalje: „Koju pobožnost obavljate najradije i najčešće?“ „Pobožnost Presvetom Srcu Isusovu“, bio je odgovor. „Izgleda da imate najteži posao u samostanu“, nastavi on. „O, ne, Vaša biskupska Milosti,“ uzvratila sestra, „ali ne mogu nijekati da mi je on oduran.“ „A što činite, kad Vam dođu takve napasti?“ „Navikla sam se da se svih stvari koje me stoje nadvladavanja prihvatim iz ljubavi

prema Bogu upravo rado i marljivo. I ja to onda prikazujem za jednu dušu na ovom svijetu. Onome kome dragi Bog želi za to biti milostiv, to sam posve pripustila njemu i ne želim znati tko je to. I sat klanjanja pred Presvetim Sakramentom svaku večer od osam do devet sati prikazujem na tu nakanu. „A kako dolazite na tu pomisao da sve svoje zasluge prikazujete za neku sasvim nepoznatu dušu?“ „To sam se navikla već dok sam još bila vani u svijetu“, glasio je odgovor. „Naime, u školi nas je učio gospodin župnik da treba moliti i prikazivati žrtve za svoju rodbinu i kako to treba raditi. Osim toga, tako je on mislio, treba puno moliti i za druge, koji su u opasnosti da se izgube. A budući da samo Bog zna kome je molitva posebno potrebna, da je najbolje svoje zasluge staviti na raspolaganje Presvetom Srcu, kako bi koristile onome, za koga Njegovo sveznanje i njegova mudrost smatraju da je dobro. Tako sam to ja radila“, završi ona, „i uvijek mislila da će Bog već naći pravu dušu.“

ROĐENDAN I DAN OBRAĆENJA

„Koliko imate godina?“, želio je znati Ketteler. „Trideset i tri godine, Vaša biskupska Milosti“, bio je odgovor. Biskup, zbunjen, zastade za trenutak. Onda reče: „Kad ste rođeni?“ Sestra reče taj dan. Biskupu se tad ote uzvik. Njezin dan rođenja bio je dan njegovog obraćenja! Onoga dana vidio ju je pred sobom točno takvu kakva sad stoji pred njim. „I uopće ne znate da li su Vaša molitva i Vaša žrtva imale uspjeha?“, pitao je on dalje. „Ne, Vaša biskupska Milosti.“ „I ne želite to znati?“ „Dragi Bog zna, ako se nešto dobro dogodi, i to je dovoljno“, bio je jednostavni odgovor. Biskup je bio potresen. „Onda nastavite u Božje ime s tim djelom“, reče on.

A sestra kleknu odmah do njegovih nogu i zamoli njegov blagoslov. Biskup podiže svečano svoje ruke te s dubokom potresenošću i ganućem izgovori: „Blagoslivljam Vas snagom i vlašću koju ima biskup za blagoslivljanje. Blagoslivljam Vašu dušu, blagoslivljam Vaše ruke i njihov rad, blagoslivljam Vašu molitvu i žrtvu, Vaše nadvladavanje i slušanje. Sasvim osobito blagoslivljam Vas za posljednji čas i molim Boga da Vam bude na pomoći svom svojom utjehom.“ „Amen“, odgovori sestra mirno, podiže se i otiđe.

POUKA ZA CIJELI ŽIVOT

A crkveni knez, potresen u najdubljoj dubini, pristupi prozoru i pogleda van, boreći se za prisebnost. Malo potom oprostio se od predstojnice i vratio u stan svog biskupskog prijatelja. Njemu je povjerio: „Sad je nađena ona, kojoj zahvaljujem svoj poziv. To je posljednja i najsiromašnija sestra u samostanu. Ne mogu dovoljno zahvaliti Bogu za njegovo milosrđe, jer sestra moli za mene već gotovo dvadeset godina. A Bog je već unaprijed primio njezinu molitvu te još onog dana, kad je ugledala svjetlo svijeta, izveo moje obraćenje, znajući unaprijed za njezina zagovorna djela i molitve. Kakva pouka i opomena za mene!“, dodao je on. „Ako bih ikad došao u kušnju da zbog stanovitih uspjeha i zbog svog djelovanja postanem pred ljudima tašt, onda moram zbog istine stalno si držati pred očima: to zahvaljuješ molitvi i žrtvi jedne siromašne službenice u samostanskoj štali. A ako bi mi neki mali i neznatni rad izgledao manje vrijednim, onda mi ta ista činjenica kaže: to što ova službenica čini i žrtvuje se u poniznoj poslušnosti prema Bogu toliko je vrijedno pred Gospodinom Bogom da su te zasluge probudile Crkvi jednog biskupa.“

(nastavlja se)

Iz odabranih misli sv. arškog župnika Ivana Marije Vianneya

Čovjek je stvoren iz ljubavi te bez ljubavi ne može živjeti. Ili će ljubiti Boga ili će ljubiti svijet. Tko ne ljubi Boga, vješa svoje srce o stvari, koje prolaze poput dima.

Što više upoznajemo ljude, to manje ih ljubimo. Kod Boga je obrnut slučaj: što ga više upoznajemo, to više ga ljubimo. Ta spoznaja zapaljuje u našoj duši takav oganj ljubavi da duša ne može ništa drugo ljubiti jače nego Boga i ni za čim drugim ne može jaše čeznuti nego za Bogom... Ljubav prema Bogu predokus je neba. Kad bismo je mogli iskusiti, o kako bi nas to činilo sretnima! To što se osjećamo tako nesretnima dolazi odatle što ne ljubimo Boga.

Podosta ljudi, koji ne ljube Boga i ne mole mu se, ipak ima sreće i uspjeha u životu. To nije dobar znak. Oni su pored mnogog zla činili i dobro. Za to im pravedni Bog nadoknađuje već u ovom životu.

(Preveo a.m. iz: J. Frossard, *Ausgewählte Gedanken des hl. Pfarrers von Ars*, str. 63)

Izdaje:

Vijeće franjevačkih zajednica u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini

Tajništvo: Prilaz Gjura Deželića 75, HR-10000 Zagreb, tel.: (01) 3765-061, faks: (01) 3765-062, mob.:098/9244-901,

e-mail: vfz-tajnistvo@zg.htnet.hr

Odgovara: dr. fra Ivan Sesar OFM, predsjednik Vijeća

Uređuje: Anto Matković, tajnik Vijeća